

„Poezja Religijna i Sakralna”, nr 2

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus! Szczęść Boże!

Laudetur Jesus Christus! Beneficiat vobis Deus!

Ἐυλογήμενος ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς! Ὁ Θεὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐυλογεῖ!

Z wielką przyjemnością oddaję w Państwa ręce drugi numer naszego czasopisma „Religious and Sacred Poetry”. W obecnym tomie jako wprowadzenie prezentujemy niżej tekst w siedmiu językach (angielskim, rosyjskim, polskim, czeskim, słowackim, ukraińskim i białoruskim) pochodzący z naszej strony internetowej (www.religious-and-sacred-poetry.info), przygotowanej przez międzynarodową redakcję. Tekst ten przedstawia program kwartalnika, jego zakres tematyczny, cele i zadania.

W części pierwszej *Rozprawy i artykuły* czytelnik znajdzie sześć oryginalnych tekstów. Beata Maria Gaj z Opola wprowadza w zagadnienie kultury greckiej, prezentując motyw kobiety w poezji pisanej po grecku na Śląsku w XVII w. (*Greek Culture and Language in the History of the Central and Eastern Europe (Germany, Poland, Silesia). Woman in the Greek Poetry Written by the Silesian in the 17th Century*). Irena Avsenik Nabergoj z Ljubljany przybliży problematykę wątków miłości i religii w słoweńskim dziele narodowym romantycznego poety France’a Prešeren’a (*Poetics of Love and Devotion in Prešeren’s Poem The Baptism on the Savica*). Olga Bigun z Kijowa skupia się na paraleli pomiędzy Jerozolimą i Kijowem w dziele Tarasa Szewczenki (*The Symbolic and Allegorical Parallel „Kiev – Jerusalem” in Taras Shevchenko Writing*). Charles S. Kraszewski z Dallas w Pensylwanii koncentruje się na wybranej problematyce poezji polskiej grupy emigracyjnej „Kontynenty” (*British Natures, Polish Poets: the Continents Group as an Example of Ethnic British Literature*). Marek Mariusz Tytko z Krakowa przedstawia analizę ważnego dla sztuki dokumentu papieskiego, ukazując problem artysty u Jana Pawła II (*Artysta w koncepcji Jana Pawła II w Liście do artystów*). Ewa Kopeć ze Stalowej Woli analizuje kwestię scholi w ramach wychowania religijnego (*Wychowanie chrześcijańskie dzieci i młodzieży poprzez edukacyjny wymiar scholi*).

Natomiast w części drugiej naszego czasopisma, zatytułowanej *Recenzje książek*, publikujemy kilka wybranych recenzji. Marianna Macásková z

Prešova píše krytycznie o dziele słowackiego poety Rudolfa Jurolka (*Putovanie Jakuba z Rána a jeho druhov a ich titanský boj s dvanásťhlavým svetom o Boha, lieskové oriešky a iné obyčajné veci v štrnástich spevoch*). Aleksandra Słyszewska oraz Roksana Zgierska omawiają książkę poświęconą katolicyzmowi w literaturze brytyjskiej XIX i XX w., autorstwa Richarda Griffitha (*The Pen and the Cross: Catholicism and English Literature, 1850-2000*).

W części trzeciej, poświęconej obrazowi sakralnemu, Anna Marta Żukowska pisze na temat pasyjnego obrazu Chrystusa św. Brata Alberta, zamieszczonego na okładce obecnego numeru naszego czasopisma (*Obraz Ecce Homo (1879-1881) Adama Chmielowskiego*).

Część czwarta została przeznaczona dla autorów (*Informacje dla autorów*). Zamieszczono w niej wzór formularza recenzyjnego w języku angielskim, rosyjskim i polskim oraz dodano alfabetyczny wykaz wszystkich autorów tekstów zamieszczonych w obecnym numerze.

Czytelników zapraszamy do lektury. Autorów tekstów zachęcamy do współpracy z naszym czasopismem. Prosimy o uprzedni kontakt i nadsyłanie tekstów (na adres: marek.mariusz.tytko@uj.edu.pl). Dla bezpieczeństwa stosujemy zapis [at] zamiast @ w adresach e-mail.

Marek Mariusz Tytko
Redaktor Naczelny / Editor-in-Chief
“Religious and Sacred Poetry”

(e-mail: marek.mariusz.tytko@uj.edu.pl)

The Title in English:

Religious and Sacred Poetry, No. 2

Słowa - klucze:

poezja religijna, poezja sakralna, literatura, kultura, wychowanie, czasopismo naukowe, religijna kultura literacka, filologia słowiańska, kultura chrześcijańska,

Key words:

religious poetry, sacred poetry, literature, culture, education, scholarly periodical, religious literary culture, Slavic philology, Christian culture

Bibliography:

“*Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education*”. Edited by Marek Mariusz Tytko. Year 1: 2013. Volume 2 (2). April – May – June 2013.

The Introduction to *Religious and Sacred Poetry* (2)

Praise be to Jesus Christ! God bless you!

Laudetur Jesus Christus! Beneficiat vobis Deus!

Ἐυλογήμενος ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς! Ὁ Θεὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐυλογεῖ!

Welcome to the internet portal of the international scholarly periodical *Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education* (*Poezja Religijna i Sakralna: Międzynarodowy Kwartalnik Religii, Kultury i Wychowania*). This is an interdisciplinary scholarly periodical (intended as a quarterly) focused on Christian religious and sacred poetry considered from various angles: theological, philosophical, literary, linguistic, cultural, pedagogical, psychological and historiographical. The multidimensional, cultural and educational focus of this periodical allows for formulating scholarly theory and reflection about biblical poetry, sacred (liturgical) poetry, and religious poetry present in the Christian tradition of many nations, from Antiquity through the Middle Ages up to modern times. Catholic (Roman Catholic, Greek Catholic and others), Orthodox and Protestant traditions in religious poetry are part of the complementary heritage of Christian poetry of European countries, with which we would like to enrich one another. Christian poetry, approached by various avenues of study, is the subject of research in many countries. All these approaches follow the principle of discovering the truth in the classical sense – the relationship between cognition and reality. Truth, goodness, beauty, and holiness in religious poetry and matters of this kind constitute the subject of our studies.

The range and scope of subject matter published in our periodical include teachings in relation to man (a person as **creator** and a person as **recipient of religious** poetry) and man's creation in the form of **religious poetry**. We present the results of this research on the phenomenon of religious and sacred poetry to the representatives of many scholarly disciplines. In particular, **with regard to religious and sacred poetry** we are interested in the following subjects, arranged by the following disciplines and sub disciplines:

- 1) **Theology**, particularly biblical theology (in reference to Psalms, hymns, Lamentations, and poetic aspects in the Bible) and liturgy (liturgical theology, theology of worship),
- 2) **Philosophy**, primarily the philosophy of the beauty of religious poetry, esthetics of literature, axiology of literature, philosophy of poetry, as well as the philosophy of culture, philosophy of pedagogy and theory of communication,
- 3) **Literary science**, in particular the history and theory of literature and comparative literary sciences of all European literature (religious and sacred poetry in Europe, particularly Central Europe)
- 4) **Linguistics**, especially of the Slavic nations (the language of religious and sacred poetry),
- 5) **Slavic philology**, mostly in reference to the Christian poetry of Slavic countries, including:
- 6) **Polish philology** (Polish religious and sacred poetry, also in the regional dialects),
- 7) **Bohemian philology** (Czech and Moravian religious and sacred poetry),
- 8) **Slovakian philology** (Slovakian religious and sacred poetry),
- 9) **Ukrainian philology** (Russian, Russian and Ukrainian religious and sacred poetry),
- 10) **Belorussian philology** (Belorussian religious and sacred poetry),
- 11) Other **Slavic philologies** (religious and sacred poetry of other Slavic nations),
- 12) **Cultural sciences** (religious literary and artistic culture),
- 13) **Pedagogy**, especially pedagogy of culture, including pedagogy of art and literature, pedagogy of artistic culture, religious culture, education of religious poetry, the poetry of Christian education, fine literature in religious education, and didactic poetry,
- 14) **Psychology**, including the psychology of creativity, psychology of religion, psychology of religious artistic and literary creativity,
- 15) **Historiography** of culture, particularly the historiography of religious literature (history of Christian poetry, history of literary culture in connection with religious poetry, and history of Christian religious poets).

We will focus on both the **subject** (a piece of religious poetry) and on the **object** (a religious poet or artist producing religious works), and see these activities and products of the religious poet or artist as a broad matter of research, open for description, analysis, and examination of its various aspects. As the subject of studies we also include the recipient or receiver of these religious works: the reader of the Bible (e.g.

Psalms, hymns, Lamentations and poetic fragments of the Holy Scripture), who is the receiver of the message contained in religious poetry (in accordance with the principles of communication theory). We also focus our attention on the learning process through religious poetry and education through Christian literature and biblical pedagogy. The high professional standards of this periodical will be established by the presence of eminent specialists and scholars on our international scholarly board who represent university centers from many countries in Europe and America. Our aim is to meet the high standards of national and international scores for published scholarly papers.

We offer our academic and scholarly peer reviewed periodical to the scholars of various humanistic branches from all countries. We invite authors to publish original papers that include the results of their own research. We also invite authors to publish reviews of scholarly books devoted to Christian religious poetry, Christian literary culture, education through poetry and other religious, cultural and educational matters of this kind. The periodical is open to scholars, academics and experienced pedagogues, clergy and laypeople who are acquainted with the Christian culture, and have deep conceptual interests and a creative mentality.

The language of preference for the majority of scholarly papers published by “Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” is **English** as it is an international language, but we will also publish selected texts in the following Slavic languages: Polish, Czech, Russian and Slovakian. We would like to bridge the East with the West to reach a wide and diversified range of international recipients. We encourage you to publish in the next volume of our periodical and wait for your papers as we are currently accepting new submissions for our periodical:

<http://www.religious-and-sacred-poetry.info>

Dear Readers, welcome to the complete resource for the current and most recent volume of our periodical. Each volume of the “Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” contains two basic parts: 1) **Dissertations, Papers, Studies and Research Reports**, which comprises the primary content of our periodical; 2) **Reviews and Resources**, comprised of book reviews and other materials (e.g. sources, bibliography).

“Religious and Sacred Poetry” is a periodical with free access to its contents, which results from the rule Open Access (unlimited access to complete versions of the published papers). This makes it easier for authors to share their scholarly results with academic centers all over the world. Our authors appreciate this principle and willingly publish with

us. We invite you to cooperate with us. Materials which satisfy the scholarly criteria but received after the closing of the current volume are published in the next volume. Authors and scholars may send their papers to be published at any time. Papers sent to the editor undergo a process of academic review and when published they are protected by authorship law.

The periodical "Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education" ("Poezja Religijna i Sakralna: Międzynarodowy Kwartalnik Religii, Kultury i Wychowania") is a new periodical founded in 2012, well rooted in Latin-Greek civilization and Christian tradition, owing to its scope and the choice of its members a consciousness of the Christian foundation of the European cultures. The aim of the periodical is to spread and raise awareness to the results of scholarly research, led in various university centers (primarily European), upon Christian religious poetry in the religious (theological), cultural, pedagogical, literary, artistic, linguistic, psychological and philosophical (anthropological, ethical, and esthetic) contexts.

The international character of the periodical "Religious and Sacred Poetry. Religion, Culture and Education" is guaranteed not only by the international scholarly board, but also by the authors, who represent many nations and impart genuine and important scholarly insights through their precious texts. Our periodical is open for cooperation and collaboration with many universities. We care about the high level of competence and form of our periodical content, pay precise attention to the observance of scholarly procedures, and promote an interdisciplinary approach to the subjects considered. We also make attempts to diversify the contents of the periodical despite an apparently narrow specialization of subject. This is according to the spirit of international openness, and at the same time with respect to the idea of a Europe of sovereign countries, the Europe of complementary, unrepeated national cultures, the Europe of Latin and Greek civilizations, the Europe of Christian roots, from which we rise as national and cultural communities thanks to the Gospel transmitted for two thousand years, and thanks to the Tradition and rich heritage of the Church breathing with two lungs: eastern and western.

Our periodical in general is a permanent, international and interdisciplinary communal, a social European and independent research project devoted to religious and sacred poetry. The values presented in „Religious and Sacred Poetry” express the realized mission of the authors and editors. The mission of our common international enterprise, elaborated by many scholars and academic centers, is giving its readers a periodical which will introduce scholarly discoveries concerning Chris-

tian religious and sacred poetry into European and world circulation. There hasn't existed a scholarly periodical of this nature and scope so far (at least there are no such periodicals existing in the international European syllabuses). The editorial team together with the authors will address this shortcoming by filling this research niche in the humanistic sciences.

The periodical appears primarily in electronic form, available on the internet (open access), and is also available secondarily in paper form. We aim at achieving a high ranking for this periodical not only within the Polish evaluation system of the Ministry of Science and Higher Education, but also at reaching a position on the list of the European Reference Index for Humanities (ERIH).

The initiative for creating a scholarly periodical which would combine the studies of literature, culture, theology and pedagogy as well as the other related humanistic branches, began in 2010 by the founder of the periodical Dr Mark Mariusz Tytko, a pedagogue and a historian of art from Jagiellonian University. The idea had the support of a retired professor of the University, Bogusław Żurkowski, a pedagogue and specialist of literature and cultural sciences, who has become the head of the international scholarly board. The periodical "Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education" first came into existence on May 3rd 2012 in Cracow. On the first editorial board, apart from these two scholars just mentioned, there are the following members: from Poland prof. UKSW Dr hab. Wojciech Feliks Kudyba (literature studies), prof. UJ Dr hab. Maciej Jan Urbanowski (literature studies), prof. KUL Dr hab. Piotr Juliusz Jaroszyński (philosophy of culture, a representative of the Lublin Philosophical School), prof. UMCS Dr hab. Anna Marta Żukowska (a pedagogue and a specialist in the history of artistic education), prof. UŚ Dr hab. Urszula Jolanta Szuścik (a psychologist of creativity), sr prof. UPJPII Dr hab. Adelajda Sielepin CHR (liturgical theology), rev. p. Dr hab. Roman Bogacz (biblical theology), prof. AGH Dr hab. Adam Michał Nodzeński (statistics), Dr Barbara Krystyna Niemiec (linguistics and pedagogy), from the Czech Republic doc. Dr hab. Libor Martinek (a translator, literary studies), from Slovakia doc. Dr Marián Andričik (a translator, literary studies), Dr Ivica Hajdučková (literary studies), from Ukraine prof. Dr hab. Svitlana Ivanivna Krawchenko (literary studies), from Belorussia doc. Dr Eugeniusz Arkadejowicz Pańków (literary studies) and doc. Dr Olga Eugenijewna Pańkowa (literary studies). We are open for additional scholarly cooperation on the editorial team and it may grow as needed with new specialists (the list of the editors is not closed).

The founding of the periodical has been an answer by international scholars to the contemporary crisis in humanistic writing. The founding principles of the periodical say that this periodical is meant to be an international scholarly quarterly having its contents coherent with the Magisterium of the Roman-Catholic Church. From the very beginning of the periodical its focus is typically interdisciplinary, keeping balance between philology, pedagogy, psychology, cultural studies, theology and philosophy. The post of editor in chief has been filled by Dr Mark Marius Tytko in May 2012.

The periodical, though it has risen from the university in Cracow, is not exclusively connected with one university but has embraced from the beginning various academic communities from many countries in Europe, and in this sense it is an international work by numerous scholars for presenting the results of research done mainly in the middle European academic centers (Middle / Central Europe) in several humanistic areas. The subject range expressed in the title indicates the profile of the periodical.

Since the birth of the periodical we have established a professional internet portal in several languages: Polish, English, Russian, Bielorussian, Czech, Slovakian and Ukrainian (other languages are not excluded, we are open for cooperation in the future). The professional electronic version of the periodical is edited in a way such that the national (language specific) web pages on our internet portal refer to the same contents of the periodical, which can be found in PDF, available anywhere in the world: <http://www.religious-and-sacred-poetry.info>

Marek Mariusz Tytko

(Translated by Sr Adelajda Sielepin CHR,
Mark Simon Bonnet and Muir Alan Evenden)

Key words:

religious poetry, sacred poetry, literature, culture, education, scholarly periodical, religious literary culture, Slavic philology, Christian culture

Bibliography:

“Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education”. Edited by Marek Mariusz Tytko. Year 1: 2013. Volume 2 (2). April – May – June 2013.

Предисловии к „Религиозная и Сакральная Поэзия” (2)

Слава Иисусу Христу! Да благословит вас Бог!

Laudetur Jesus Christus! Benefaciat vobis Deus!

Ἐυλογῆμενος ὁ Ἰησοῦς Χριστός! Ὁ Θεός ὑμᾶς αὐτοῦς ἐυλογεῖ!

Сердечно приветствуем Вас на странице Интернет обслуживания международного научного издания „Религиозная и Сакральная Поэзия: Международное Ежеквартальное Издание Религии, Культуры и Воспитания” („Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education”). Это научное издание (с периодичностью выхода 4 раза в год) междисциплинарного характера, сконцентрированное в большей степени вокруг христианской проблематики религиозной и сакральной поэзии, на различных ее аспектах: теологическом, философском, литературоведческом, языковедческом, культурологическом, педагогическом, психологическом и историографическом. Междисциплинарный, культурно-образовательный профиль издания предоставляет возможность на его страницах продемонстрировать научную теорию и рефлексию поэзии, связанной с Библией, сакральной поэзии (литургической), религиозной поэзии, существующей в христианской традиции многих народов, от Античности и Средневековья до Нового времени и современности (также христианские мотивы в поэзии). Традиции: **католическая** (римско-католическая, греко-католическая и др.), **православная и протестантская** в религиозной поэзии вместе формируют комплементарное наследие христианской поэзии Европы Отечества, которым хотим взаимно обогатиться. Христианская поэтическая культура исследуется научными работниками разных стран в различных аспектах, с целью поиска правды в классическом значении гармонии познания и действительности. Правда, Добро, Прекрасное, Святость в религиозной поэзии и др. – это объект наших исследований.

Тематика текстов, которые мы публикуем, охватывает науки, связанные с человеком (личность **творца** и личность **читателя религиозной поэзии**) и его деятельности в виде **религиозного поэтического творчества**. Предоставляем возможность презентации результатов научных исследований феномена религиозной и сакральной поэзии представителям разных сфер. Особенно в **отношении религиозной и сакральной поэзии** нас интересуют вопросы, рассматриваемые в сфере таких наук, как:

- 1) **теология**, в частности теология Библии (библиология, например Псалмы, гимны, плачи, поэтические аспекты Библии), а также литургиология (теология литургии, теология культа),
- 2) **философия**, прежде всего философия прекрасного в религиозной поэзии, эстетика литературы, аксиология литературы, философия поэзии, шире: философия культуры, философия воспитания, теория коммуникации,
- 3) **литературоведение**, особенно история и теория литературы и сравнительное литературоведение всех европейских литератур (религиозная и сакральная поэзия в Европе, в частности Центральной),
- 4) **языкознание**, особенно славянских народов (язык религиозной и сакральной поэзии),
- 5) **славистика** в аспекте христианской поэзии славянских народов, к которой относится:
- 6) **польская литература** (польская религиозная и сакральная поэзия, также в языковых диалектах),
- 7) **чешская литература** (чешская и моравская религиозная и сакральная поэзия),
- 8) **словацкая литература** (словацкая религиозная и сакральная поэзия),
- 9) **украинская литература** (русская, русинская и украинская религиозная и сакральная поэзия),
- 10) **белорусская литература** (белорусская религиозная и сакральная поэзия),
- 11) другие **славянские филологии** (религиозная и сакральная поэзия других славянских народов),
- 12) **культуралогия** (религиозная литературная и художественная культура),
- 13) **педагогика**, особенно педагогика культуры – педагогика искусства и литературы, педагогика художественной культуры, религиозной культуры, образование в сфере религиозной поэзии, воспитание посредством христианской поэзии, художественная литература в религиозном образовании, дидактика поэзии,
- 14) **психология**, в том числе – психология творчества, психология религии, психология художественного и литературного религиозного творчества,
- 15) **историография** культуры, в особенности историография религиозной литературы (история христианской поэзии, история литературной культуры в соотношении с религиозной поэзией, история отдельных христианских религиозных поэтов).

Мы концентрируем внимание как на **объекте** (произведения религиозной поэзии), так и на **субъекте** (религиозный поэт, религиозный художник, создающий религиозные произведения), исследуем формирующие факторы, проявления и личность религиозного поэта как важные научные проблемы, которые можно описать, проанализировать, разъяснить и детализировать в различных аспектах. Считаем также важной исследовательской проблемой адресата религиозных произведений, читателя Библии (напр.

Псалмов, гимнов, плачей, поэтических фрагментов Священного Писания), который является адресатом послания, присутствующего в религиозной поэзии (в соответствии с основами теории коммуникации). Обращаем внимание на процесс воспитания средствами религиозной поэзии, на образование при помощи христианской художественной литературы, воспитание на Библии.

Высокий интеллектуальный уровень издания подтверждает присутствие в международном научном совете известных специалистов – научных работников из нескольких десятков университетов стран Европы и Америки. Мы ставим целью соответствовать высоким отечественным и международным стандартам рейтинга за опубликованные научные статьи.

Предоставляем ученым разных направлений гуманитарных наук из разных стран страницы нашего научного академического издания (научно рецензированного). Приглашаем авторов публиковать свои оригинальные тексты, которые содержат результаты их собственных научных исследований. Приглашаем также присылать нам рецензии на прочитанные научные книги, посвященные христианской проблематике религиозной поэзии, христианской литературной культуре, воспитанию поэзией и подобным религиозным, культурным, образовательным вопросам. Издание открыто к сотрудничеству с учеными (вузовскими преподавателями) и практикующими дидактиками, духовными и светскими, знающими христианскую культуру, имеющими глубокую концептуальную заинтересованность и творческое научное мышление.

Для большинства научных статей редакция „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” отдает предпочтение **английскому** языку как международному (рабочему языку международных конференций), всем понятному, в то же время по мере возможности также публикуем некоторые тексты на славянских языках: польском, русском, чешском и словацком. Хотелось бы соединить Восток и Запад и быть доступными с результатами исследований для читателей разных стран. Мы приглашаем Вас опубликоваться в очередном выпуске нашего издания. Ждем авторские тексты, присланные в редакцию. Тексты принимаем постоянно. Приглашаем Авторы и Читателей познакомиться с отдельными подстраницами (закладками) нашего Интернет обслуживания.

<http://www.religious-and-sacred-poetry.info>

Приглашаем Вас, Уважаемые Читатели, познакомиться с полным содержанием – макетом последнего номера нашего издания. Каждый выпуск „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” состоит из двух частей: 1) **Исследования – Статьи – Сообщения – Отчеты об исследованиях**, которые составляют основу нашего журнала, 2) **Рецензии – Материалы**, которые содержат рецензии, обзоры книг и другие материалы (напр. Библиографические источники и др.)

„Religious and Sacred Poetry” – это журнал со свободным (бесплатным) доступом к его содержанию, что обусловлено принципом Open Access (нет ограничений доступа к полным версиям опубликованных материалов). Это упрощает Авторам возможность поделиться своим научным достоянием с научной общественностью всего мира. Наши авторы понимают наш подход и поэтому охотно у нас публикуются. Приглашаем к сотрудничеству. Материалы, которые соответствуют научным критериям и получены нами от Авторов после окончания текущего номера, передаются в следующий номер. Ученые разных стран могут присылать свои статьи постоянно для следующих выпусков. Присланные в редакцию тексты передаются для научного рецензирования, а помещенные на страницах издания работы защищены авторскими правами.

Журнал „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” („Религиозная и Сакральная Поэзия: Международное Ежеквартальное Издание Религии, Культуры и Воспитания”) – это относительно новое периодическое издание, созданное в 2012 году. Журнал своим профилем тесно связан с латинской, греческой и христианской культурной традицией. Подбор сотрудников иллюстрирует христианские истоки национальных европейских культур. Целью редакции является распространение и популяризация результатов научных исследований (в основном европейских университетов) в сфере религиозной христианской поэзии. Планируется рассматривать христианскую поэзию в следующих аспектах: религиозный (теологический), культурный (культурологический), воспитательный (педагогический), литературный (литературоведческий), лингвистический (языковедческий), психологический и философский (антропологический, этический, эстетический).

О международном характере издания „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” свидетельствует не только многонациональный состав международного научного совета, но и Авторы, представители многих народов, представляющие свои ценные тексты, новые и оригинальные, важные с познавательной точки зрения итоги исследований. Наше научное издание постоянно расширяет свое сотрудничество со многими университетскими центрами. Мы заботимся о высоком содержательном и формальном уровне, обращаем внимание на высокий уровень тщательности исследований, обеспечиваем междисциплинарное богатство подходов, обращаем внимание на разнообразие содержания издания, несмотря на узкую тематическую специализацию. Руководствуемся международными стандартами сохранения уважения к идее Европы суверенных государств, взаимодополняющих, неповторимых национальных культур, Европы латинской и греческой цивилизации, Европы христианских истоков, из которых вырастаем как культурные национальные сообщества через Евангелие, говорящее нам на протяжении двух тысячелетий, Традиции и богатейшее Наследие Церкви, вдыхающей двумя легкими: восточным и западным.

Издание, по своей сути перманентное, международное, междисциплинарное, общественное, публичное, европейское, является независимым исследовательским проектом, посвященным религиозной и сакральной поэзии. Ценности, представленные в „Религиозной и Сакральной Поэзии”, – это воплощение миссии, которую несут Создатели (Авторы) и Редакторы. Миссия нашего общего международного замысла, созданного совместно разными научными учреждениями, состоит в предоставлении Читателю издания, которое вводит научно-исследовательские открытия, связанные с религиозной и сакральной христианской поэзией, в европейское и мировое пространство. До сегодняшнего дня не было научного издания подобного тематического профиля (не зарегистрировано ни в списке международных изданий, ни европейских). Редакция вместе с авторами стремится заполнить это пространство, занять исследовательскую нишу, своеобразное „белое пятно" в гуманитарных науках.

Издание появляется в первичной электронной форме, доступной в открытом доступе в Интернет, а также позже во вторичной печатной форме. Планируем достичь высокого статуса журнала не только внутри страны, согласно параметрическим оценкам Министерства Науки и Высшей Образования Польши, но также занять соответствующую позицию в списке European Reference Index for Humanities (ERIH).

Концепция создания научного журнала, который представляло бы знания из области литературоведения, культурологии, теологии и педагогики, а также родственных наук, появилась в 2010 г. у основателя издания – доктора Марка Мариуша Тытко, педагога, историка искусства из Ягеллонского университета в Кракове. Это идею поддержал бывший профессор ЯУ, доктор наук Богуслав Жураковский, литературовед, педагог и культуролог, который возглавил международный научный совет. Издание „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” было учреждено 3 мая 2012 г. в Кракове. В состав первой редакции, кроме выше названных ученых, входят в настоящее время следующие ученые из Польши: проф. УКСВ, доктор наук Войцех Феликс Кудыба (литературовед), проф. ЯУ, доктор наук Мацей Ян Урбановски (литературовед), проф. КУЛ ЯПШ, доктор наук Петр Юлиуш Ярошинский (философ культуры, представитель так называемой Люблинской философской школы), проф. УМКС, доктор наук Анна Марта Жуковска (педагог, историк художественного воспитания), проф. УС, доктор наук Уршула Йоланта Шусцик (психолог творчества), проф. УПЯП II доктор наук Аделаида Селепин (теолог, литургист), доктор наук Роман Богач (теолог, библиолог), проф. АГГ, доктор наук Адам Михал Нодзеньский (статистик), кандидат наук Барбара Кристина Немец (языковед, педагог), из Чехии доктор наук Либор Мартинек (переводчик, литературовед), из Словакии: доктор наук Марьян Андричик (переводчик, литературовед), кандидат наук Ивица Хайдучекова (литературовед), из Украины: проф., доктор наук Светлана Кравченко

(литературовед), из Беларуси: кандидат филологических наук, доцент Евгений Аркадьевич Паньков (литературовед) и кандидат филологических наук, доцент Ольга Евгеньевна Панькова (литературовед). Мы открыты к редакционному сотрудничеству, а состав редакции будет постоянно увеличиваться по мере необходимости в разных специалистах (список редакторов не является окончательный).

Создание журнала стало ответом международного научного сообщества на современный кризис гуманистической литературы. Протокол создания издания говорит о том, что это международный научный ежеквартальный журнал, содержание которого не противоречит учению Римско-католического костела. С начала основания журнала его профиль определен как междисциплинарный, с сохранением определенного равновесия между филологическими науками, педагогикой, психологией, культурологией, теологией и философией. Обязанности главного редактора в мае 2012 г. начал исполнять кандидат наук Марек Мариуш Тытко.

Издание, хотя и основано на базе научного университетского сообщества Кракова, не связано только с одним университетом. Оно с самого начала объединяет вузовские коллективы многих стран Европы, и с этой точки зрения является общим международным делом многих ученых, представляет результаты исследований, проведенных главным образом в центральных европейских академических учреждениях (Центральная Европа), охватывающих несколько гуманитарных научных направлений. Тематическая направленность, обозначенная в названии, определяет профиль издания.

Одновременно с начала своего существования мы сделали возможным функционирование профессионального Интернет обслуживания на нескольких языках: польском, английском, русском, белорусском, чешском, словацком и украинском (не исключаются и другие языки Интернет обслуживания, мы открыты к сотрудничеству в будущем). Электронная версия издания редактируется таким образом, что отдельные национальные (языковые) страницы Интернет обслуживания связаны с общим содержанием издания, размещенного в формате pdf (PDF), дающего возможность поиска и использования из любого места в мире через Интернет.

<http://www.religious-and-sacred-poetry.info>

Марек Мариуш Тытко

(Перевод Светлана Ивановна Кравченко)

Key words:

religious poetry, sacred poetry, literature, culture, education, scholarly periodical, religious literary culture, Slavic philology, Christian culture

Bibliography: *“Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education”*. Edited by Marek Mariusz Tytko. Year 1: 2013. Volume 2 (2). April – May – June 2013.

Wstęp do „Poezji Religijnej i Sakralnej” (2)

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus! Szczęść Boże!

Laudetur Jesus Christus! Beneficiat vobis Deus!

Ἐυλογῆμενος ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς! Ὁ Θεὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐυλογεῖ!

Serdecznie witamy na stronie serwisu internetowego międzynarodowego czasopisma naukowego „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” („Poezja Religijna i Sakralna: Międzynarodowy Kwartalnik Religii, Kultury i Wychowania”). To periodyk naukowy (z założenia – kwartalnik) o profilu interdyscyplinarnym, skoncentrowany jednak wokół problematyki chrześcijańskiej poezji religijnej i sakralnej w różnych aspektach: teologicznym, filozoficznym, literaturoznawczym, językoznawczym, kulturoznawczym, pedagogicznym, psychologicznym i historiograficznym. Multidyscyplinarny, kulturowo-edukacyjny profil czasopisma umożliwia prezentowanie na jego łamach teorii naukowej i refleksji dotyczącej poezji biblijnej, poezji sakralnej (liturgicznej), poezji religijnej obecnej w tradycji chrześcijańskiej wielu narodów, od starożytności poprzez średniowiecze, nowożytność, aż po czasy współczesne (również inspiracje chrześcijańskie w poezji). Tradycje: **katolicka** (rzymskokatolicka, greckokatolicka i inne), **prawosławna** i **protestancka** w poezji religijnej współtworzą komplementarne dziedzictwo chrześcijańskiej poezji Europy Ojczyzn, którym pragniemy się wzajemnie ubogacić. Chrześcijańska kultura poetycka jest badana przez naukowców z różnych krajów w rozmaitych aspektach, w myśl poszukiwania prawdy rozumianej klasycznie jako zgodność poznania z rzeczywistością. Przedmiotem naszych badań są m.in. Prawda, Dobro, Piękno, Świętość w poezji religijnej.

Zakres tematyczny tekstów, które publikujemy, obejmuje więc nauki dotyczące człowieka (osoby **twórcy** i osoby **odbiorcy poezji religijnej**), jego wytworów w postaci **religijnej twórczości poetyckiej**. Umożliwiamy prezentację wyników badań naukowych nad fenomenem poezji religijnej i sakralnej przedstawicielom wielu dyscyplin. W szczególności **w odniesieniu do poezji religijnej i sakralnej** interesują nas **każdorazowo** m.in. zagadnienia badane przez dyscypliny (lub subdyscypliny) takie jak:

1) **teologia**, szczególnie teologia biblijna (biblistyka, w odniesieniu np. do Psalmów, hymnów, Lamentacji, poetyckich aspektów Biblii) i liturgika (teologia liturgii, teologia kultu),

- 2) **filozofia**, zwłaszcza filozofia piękna poezji religijnej, estetyka literatury, aksjologia literatury, filozofia poezji, szerzej: filozofia kultury, filozofia wychowania, teoria komunikacji,
- 3) **literaturoznawstwo**, głównie historia i teoria literatury oraz literaturoznawstwo porównawcze wszystkich literatur europejskich (poezja religijna i sakralna w Europie, szczególnie w Europie Centralnej),
- 4) **językoznawstwo**, zwłaszcza językoznawstwo narodów słowiańskich (język poezji religijnej i sakralnej),
- 5) **slawistyka**, w odniesieniu do poezji chrześcijańskiej krajów słowiańskich, w tym:
- 6) **polonistyka** (polska poezja religijna i sakralna, także w odmianach gwarowych),
- 7) **bohemistyka** (czeska i morawska poezja religijna i sakralna),
- 8) **słowacystyka** (słowacka poezja religijna i sakralna),
- 9) **ukrainistyka** (ruska, rusińska oraz ukraińska poezja religijna i sakralna),
- 10) **białorutenistyka** (białoruska poezja religijna i sakralna),
- 11) inne **filologie słowiańskie** (poezja religijna i sakralna innych narodów słowiańskich),
- 12) **kulturoznawstwo** (religijna kultura literacka i artystyczna),
- 13) **pedagogika**, szczególnie pedagogika kultury, w tym – pedagogika sztuki i literatury, pedagogika kultury artystycznej, kultury religijnej, edukacja w zakresie poezji religijnej, wychowanie przez poezję chrześcijańską, literatura piękna w edukacji religijnej, dydaktyka poezji,
- 14) **psychologia**, w tym – psychologia twórczości, psychologia religii, psychologia artystycznej i literackiej twórczości religijnej,
- 15) **historiografia** kultury, szczególnie historiografia literatury religijnej (historia poezji chrześcijańskiej, dzieje kultury literackiej w związku z poezją religijną, dzieje poszczególnych chrześcijańskich poetów religijnych).

Koncentrujemy naszą uwagę zarówno na **przedmiocie** (utworach poezji religijnej), jak i na **podmiocie** (poecie religijnym, artyście religijnym tworzącym utwory religijne), dostrzegamy czynności i wytwory oraz osobę poety religijnego jako szerokie zagadnienie badawcze, możliwe do opisu, analizy, wyjaśnienia ze zrozumieniem w różnych aspektach. Dostrzegamy także jako zagadnienie badawcze odbiorcę utworów religijnych, czytelnika Biblii (np. Psalmów, hymnów, Lamentacji, poetyckich fragmentów Pisma Świętego), który jest adresatem komunikatu obecnego w poezji religijnej (w myśl zasad teorii komunikacji). Zwracamy uwagę na: proces wychowania przez wartości poezji religijnej, edukację przez chrześcijańską literaturę piękną, wychowanie biblijne.

O wysokim poziomie merytorycznym czasopisma świadczy m.in. obecność w międzynarodowej radzie naukowej wybitnych specjalistów – naukowców z kilkudziesięciu ośrodków uniwersyteckich w kilkunastu krajach Europy i Ame-

ryki. Zamierzamy spełnić wysokie standardy krajowej i międzynarodowej punktacji za publikowane artykuły naukowe.

Oddajemy naukowcom różnych dyscyplin humanistycznych, uczonym pochodzącym z różnych krajów łamy naszego akademickiego czasopisma naukowego (recenzowanego naukowo). Zapraszamy Autorów do publikowania swoich oryginalnych tekstów, będących wynikami własnych badań naukowych. Zachęcamy również Autorów do publikowania recenzji z przeczytanych książek naukowych, poświęconych problematyce chrześcijańskiej poezji religijnej, chrześcijańskiej kulturze literackiej, wychowaniu przez poezję i podobnym kwestiom religijno-kulturowo-edukacyjnym. Czasopismo jest otwarte na to, by współtworzyli je uczeni (nauczyciele akademicki) oraz praktycy-dydaktycy, duchowni i świeccy, znający kulturę chrześcijańską, mający głębsze zainteresowania koncepcyjne i wybitną, twórczą umysłowość naukową.

Preferowanym przez redakcję „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” językiem dla większości artykułów naukowych, w odniesieniu do tekstów autorskich jest **język angielski**, jako język międzynarodowy (kongresowy), powszechnie zrozumiały. Natomiast w miarę możliwości, publikujemy również niektóre teksty w następujących językach słowiańskich: polskim, rosyjskim, czeskim i słowackim. Chcielibyśmy łączyć Wschód z Zachodem i docierać z przekazem wyników badań do odbiorców międzynarodowych. Zachęcamy do publikowania w kolejnym numerze naszego czasopisma, czekamy na teksty autorskie pod adresem redakcji (marek.mariusz.tytka@uj.edu.pl). Teksty przyjmujemy na bieżąco. Zachęcamy Autorów i Czytelników do zapoznania się z poszczególnymi podstronami (załączkami) naszego serwisu internetowego:

<http://www.religious-and-sacred-poetry.info>

Zapraszamy Państwa, Szanowne Czytelniczki i Szanownych Czytelników, do zapoznania się z pełnym spisem treści – makietą najnowszego, bieżącego numeru naszego czasopisma. Każdy numer „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” zawiera dwie zasadnicze części: 1) **Rozprawy – Artykuły – Studia – Sprawozdania z badań**, stanowiące główny trzon naszego czasopisma, 2) **Recenzje – Materiały**, zawierające recenzje - omówienia książek oraz inne materiały (np. źródłowe, bibliograficzne).

„Religious and Sacred Poetry” jest czasopismem z wolnym (bezpłatnym, swobodnym) dostępem do jego treści, co wynika z zasady Open Access (nie ma ograniczeń dostępu do pełnych wersji zamieszczonych materiałów). To ułatwia Autorom dzielenie się swoim dorobkiem naukowym z środowiskami naukowymi całego świata. Nasi Autorzy rozumieją tę zasadę i dlatego chętnie u nas publikują. Zapraszamy serdecznie do współpracy. Materiały spełniające odnośne kryteria

naukowe, otrzymane przez nas od Autorów po zamknięciu najnowszego, bieżącego numeru zasilają łamy kolejnego numeru. Autorzy-naukowcy z różnych krajów mogą na bieżąco nadsyłać swoje artykuły do kolejnych numerów. Złożone do redakcji teksty podlegają procesowi recenzowania naukowego, a zamieszczone na łamach czasopisma prace (teksty) są chronione prawem autorskim.

Czasopismo „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” („Poezja Religijna i Sakralna: Międzynarodowy Kwartalnik Religii, Kultury i Wychowania”) jest periodykiem stosunkowo nowym, założonym w 2012 r., ale dobrze zakorzenionym w tradycji cywilizacji łacińskiej, greckiej i chrześcijańskiej poprzez swój profil oraz dobór współpracowników świadomych chrześcijańskich korzeni narodowych kultur europejskich. Celem czasopisma jest udostępnienie, upowszechnienie i uprzystępnienie wyników badań naukowych prowadzonych w różnych ośrodkach uniwersyteckich, głównie europejskich, nad chrześcijańską poezją religijną w kontekście religijnym (teologicznym), kulturowym (kulturoznawczym), wychowawczym (pedagogicznym), literacko-artystycznym (literaturoznawczym), językowym (językoznawczym), psychologicznym i filozoficznym (antropologicznym, etycznym, estetycznym).

O międzynarodowym charakterze czasopisma „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” świadczy nie tylko wielonarodowy skład międzynarodowej rady naukowej, ale także Autorzy, reprezentanci wielu narodów, prezentujący swoje cenne teksty, oryginalne, nowe, ważne pod względem poznawczym ustalenia badawcze. Nasze czasopismo naukowe pragnie wciąż się rozwijać we współpracy z wieloma ośrodkami uniwersyteckimi. Troszczymy się o wysoki poziom merytoryczny i formalny, zwracamy uwagę na wysoką staranność procedur badawczych, dbamy o interdyscyplinarne bogactwo ujęć, staramy się o urozmaicenie zawartości periodyku, mimo wąskiej, tematycznej specjalizacji. Kieruje nami otwartość międzynarodowa przy zachowaniu zasady poszanowania idei Europy suwerennych Ojczyzn, Europy wzajemnie komplementarnych, niepowtarzalnych kultur narodowych, Europy cywilizacji łacińskiej i greckiej, Europy o chrześcijańskich korzeniach, z których jako kulturowe wspólnoty narodowe wyrastamy poprzez przekazywaną od dwóch tysięcy lat Ewangelię, Tradycję i przebogate dziedzictwo Kościoła oddychającego dwoma płucami: wschodnim i zachodnim.

Czasopismo nasze w istocie jest permanentnym, międzynarodowym, interdyscyplinarnym wspólnotowym, społecznościowym, europejskim, niezależnym projektem badawczym, poświęconym poezji religijnej i sakralnej. Wartości prezentowane w „Poezji Religijnej i Sakralnej” są wyrazem urzeczywistniania misji, która przyświeca Twórcom (Autorom) i Redaktorom. Misją naszego wspólnego, międzynarodowego przedsięwzięcia współtworzonego przez wiele środowisk naukowych, jest oddawanie do rąk Czytelników periodyku, który wprowadza naukowe odkrycia badawcze związane z chrześcijańską poezją

religijną i sakralną w obiegu europejski i światowy. Dotychczas nie istniało naukowe czasopismo o podobnym profilu tematycznym (nie jest notowane na wykazach czasopism międzynarodowych, w tym – europejskich). Redakcja wraz z Autorami pragnie wypełnić tę lukę, zagospodarowując niszę badawczą, swoistą „białą plamę” w naukach humanistycznych.

Czasopismo nasze ukazuje się głównie w pierwotnej formie elektronicznej, dostępnej przez internet (otwarty dostęp), a także poza tym we wtórnej formie papierowej. Zamierzamy dążyć do uzyskania wysokiego statusu czasopisma nie tylko w ramach krajowej (polskiej) oceny parametrycznej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, ale również do osiągnięcia pozycji na liście European Reference Index for Humanities (ERIH).

Koncepcja utworzenia czasopisma naukowego, które byłoby płaszczyzną wiedzy z zakresu literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, teologii i pedagogiki, a także z humanistycznych dziedzin pokrewnych, powstała w 2010 r. u założyciela periodyku dra Marka Mariusza Tytko, pedagoga, historyka sztuki z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Ideę tę wsparł emerytowany profesor UJ dr hab. Bogusław Żurkowski, literaturoznawca, pedagog i kulturoznawca, który stanął na czele międzynarodowej rady naukowej. Czasopismo „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” zostało powołane do życia dnia 3 maja 2012 r. w Krakowie. W skład pierwszego zespołu redakcyjnego, poza dwoma wyżej wymienionymi naukowcami, wchodzi obecnie następujący uczeni z Polski: prof. UKSW dr hab. Wojciech Feliks Kudyba (literaturoznawca), prof. UJ dr hab. Maciej Jan Urbanowski (literaturoznawca), prof. KUL JPII dr hab. Piotr Juliusz Jaroszyński (filozof kultury, przedstawiciel tzw. Lubelskiej Szkoły Filozoficznej), prof. UMCS dr hab. Anna Marta Żukowska (pedagożka, historyczka wychowania artystycznego), prof. UŚ dr hab. Urszula Jolanta Szuścik (psycholożka twórczości), s. prof. UPJPII dr hab. Adelajda Sielepin CHR (teolożka, liturgistka), ks. dr hab. Roman Bogacz (teolog, biblista), prof. AGH dr hab. Adam Michał Nodzeński (statystyk), dr Barbara Krystyna Niemiec (językoznawczyni, pedagożka), z Republiki Czeskiej prof. UW. doc. PhDr. Libor Martinek, Ph.D. (tłumacz, literaturoznawca), ze Słowacji: doc. dr hab. Marián Andričik (tłumacz, literaturoznawca), dr Ivica Hajdučková (literaturoznawczyni), z Ukrainy: prof. dr hab. Svitlana Ivanivna Krawczenko (literaturoznawczyni), z Republiki Białorusi: doc. dr Eugeniusz Arkadejowicz Pańków (literaturoznawca) i doc. dr Olga Eugenijewna Pańkowa (literaturoznawczyni). Jesteśmy otwarci na naukową współpracę redakcyjną, a skład redakcji będzie się powiększał w miarę potrzeb w przyszłości o kolejnych specjalistów (lista redaktorów nie jest zamknięta).

Powołanie czasopisma było odpowiedzią międzynarodowego środowiska naukowego na współczesny kryzys piśmiennictwa humanistycznego. Akt założycielski czasopisma stanowi, że czasopismo jest powołane jako międzynarodowy kwartalnik naukowy, o treściach zgodnych (niesprzecznych) z nauczaniem Ko-

ściola Rzymskokatolickiego. Od początku istnienia periodyku jego profil jest wyraźnie interdyscyplinarny z zachowaniem pewnej równowagi pomiędzy naukami filologicznymi, pedagogiką, psychologią, kulturoznawstwem, teologią i filozofią. Funkcję redaktora naczelnego objął w maju 2012 r. dr Marek Mariusz Tytko.

Czasopismo, choć wyrosło z naukowego środowiska uniwersyteckiego Krakowa, nie jest związane wyłącznie z jednym uniwersytetem, ale od początku, z założenia łączy środowiska uczelni wielu krajów Europy, w tym sensie jest to międzynarodowe dzieło wspólne licznych uczonych, prezentuje wyniki badań prowadzonych głównie w środkowoeuropejskich ośrodkach akademickich (Europa Środkowa/Centralna), obejmujących kilka humanistycznych dyscyplin naukowych. Zakres tematyczny uwidoczniiony w tytule wyznacza ramy profilu czasopisma.

Jednocześnie od początku istnienia umożliwiliśmy uruchomienie profesjonalnego serwisu internetowego w kilku językach: polskim, angielskim, rosyjskim, białoruskim, czeskim, słowackim i ukraińskim (inne języki w serwisie internetowym nie są wykluczone, jesteśmy otwarci na współpracę w przyszłości). Sprofesjonalizowana wersja elektroniczna czasopisma jest redagowana w ten sposób, że poszczególne strony narodowe (językowe) serwisu internetowego odnoszą się do tych samych treści periodyku umieszczonego w pliku w formacie pdf (PDF), możliwego do przeszukiwania i pobierania z dowolnego miejsca na świecie poprzez sieć internet: <http://www.religious-and-sacred-poetry.info>

Marek Mariusz Tytko

Redaktor Naczelny / Editor-in-Chief

Key words:

religious poetry, sacred poetry, literature, culture, education, scholarly periodical, religious literary culture, Slavic philology, Christian culture

Bibliography:

“Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education”. Edited by Marek Mariusz Tytko. Year 1: 2013. Volume 2 (2). April – May – June 2013.

Úvod k časopisu „Náboženská a duchovní poezie” (2)

Pochválen buď Ježíš Kristus! Bůh vám žehnej!

Laudetur Jesus Christus! Beneficiat vobis Deus!

Ἐυλογήμενος ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς! Ὁ Θεὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐυλογεῖ!

Vítejte na webových stránkách mezinárodního vědeckého časopisu Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education („Náboženská a duchovní poezie : Mezinárodní čtvrtletník pro náboženství, kulturu a výchovu“). Jde o časopis (zamýšlený jako čtvrtletník) s interdisciplinárním profilem, zaměřený na problematiku křesťanské religiozní a duchovní poezie v různých aspektech – teologickém, filozofickém, literárním, jazykovém, kulturně-vědním, psychologickém, pedagogickém a historiografickém. Multidisciplinární, kulturní a vzdělávací profil časopisu umožňuje, aby na jeho stránkách byly představeny vědecké teorie a úvahy týkající se biblické poezie, bohoslužebné (liturgické) poezie, religiozní (náboženské) poezie přítomné v proudu křesťanské tradice mnoha národů od starověku přes středověk, novověk až do současné doby (také křesťanské inspirace v poezii). **Katolická** (římskokatolická, řeckokatolická atd.), **pravoslavná** a **protestantská** tradice v religiozní poezii spolutvoří vzájemně se doplňující dědictví křesťanské poezie Evropy vlastí, kterým se chceme vzájemně obohacovat. Křesťanská básnická kultura je studována odborníky z různých zemí z různých aspektů v souladu s hledáním pravdy chápané tradičně jako shoda poznání se skutečností. Předmětem našeho výzkumu jsou mj. Pravda, Dobro, Krása, Posvátnost religiozní poezie. Tematický záběr textů, které publikujeme, se týká věd o člověku (**tvůrčí osoby i příjemce religiozní poezie**) a jeho výtvorů v podobě **religiozní poezie**. Umožňujeme prezentaci výsledků výzkumu fenoménu religiozní a duchovní poezie reprezentantům mnoha oborů. Zejména ve vztahu k **religiozní a duchovní poezii** máme v každém případě zájem mj. o problematiku studovanou vědními obory (nebo podobory), jakými jsou:

1) **teologie**, a to zejména biblická teologie (biblická studia ve vztahu například k žalmům, hymnům, lamentacím, básnickým aspektům Bible) a liturgie (teologie liturgie, teologie kultu);

- 2) **filozofie**, zejména filozofie krásy v religiózní poezii, estetika literatury, axiologie literatury, filozofie poezie, v širším smyslu filozofie kultury, filozofie výchovy, teorie komunikace;
- 3) **literatura**, především historie a teorie literatury a srovnávací literatura všech evropských literatur (religiózní a duchovní poezie v Evropě, zejména ve střední Evropě);
- 4) **lingvistika**, zejména slovanských národů (jazyk religiózní a duchovní poezie);
- 5) **slavistika** zejména ve vztahu ke křesťanské poezii slovanských zemí, včetně:
- 6) **polonistika** (polská religiózní a duchovní poezie, včetně proměn v dialektu),
- 7) **bohemistka** (česká, moravská a česko-slezská religiózní a duchovní poezie);
- 8) **slovakistika** (slovenská religiózní a duchovní poezie),
- 9) **ukrajinistika** (ruská, ukrajinská a rusínská religiózní a duchovní poezie);
- 10) **bělorusistika** (běloruská religiózní a duchovní poezie);
- 11) další **slovanské filologie** (religiózní a duchovní poezie jiných slovanských národů);
- 12) **kulturologie** (náboženská literární a umělecká kultura);
- 13) **pedagogika**, zvláště pedagogika kultury (včetně pedagogiky umění a literatury, pedagogiky umělecké kultury, náboženské kultury), výchova v oblasti religiózní poezie, výchova křesťanskou poezií, krásná literatura v náboženské výchově, didaktika poezie;
- 14) **psychologie** (včetně psychologie tvořivosti), psychologie náboženství, psychologie umělecké a literární religiózní tvorby;
- 15) **historiografie** kultury, především historiografie náboženské literatury (historie křesťanské poezie, dějiny knižní kultury ve vztahu k religiózní poezii, historie jednotlivých křesťanských náboženských básníků).

Naši pozornost zaměřujeme jak na **objekt** (díla religiózní poezie), tak i na **subjekt** (křesťansky zaměřený básník, výtvarník tvořící religiózní díla), všímáme si působení, tvorby i osobnosti věřícího básníka v širokém výzkumném zaměření, v kterém je možný popis, analýza, interpretace a pochopení problému z různých úhlů pohledu. Uvádíme do okruhu výzkumného problému také příjemce náboženských děl, čtenáře Bible (např. žalmů, hymnů, žalozpěvů, poetických pasáží z Písma), jenž je adresátem zprávy obsažené v religiózní poezii (v souladu se zásadami teorie komunikace). Klademe důraz na proces vzdělávání prostřednictvím hodnot religiózní poezie, na proces vzdělávání prostřednictvím křesťanské beletrie, biblického vzdělávání.

O vysoké profesionální úrovni časopisu vypovídá mj. přítomnost předních odborníků – vědců v mezinárodní vědecké radě z desítek univerzit různých zemí Evropy a Ameriky. Máme v úmyslu splnit vysoké standardy národního a mezinárodního bodování za publikované vědecké články.

Dáváme k dispozici badatelům z různých oborů v oblasti humanitních věd, vědcům z různých zemí stránky v našem akademickém vědeckém časopise (vědecky recenzovaném). Zveme autory ke zveřejňování svých původních textů, které jsou výsledkem jejich výzkumu. Vybízíme autory i k publikování recenzí přečtených odborných knih, které jsou zaměřeny na otázky křesťanské religiozní poezie, křesťanské literární kultury, vzdělávání prostřednictvím poezie a podobných náboženských a kulturně-vzdělávacích otázek. Časopis je otevřen spolupráci s vědci (univerzitními učiteli), odborníky z praxe, pedagogy, duchovenstvem i laiky, kteří se hluboce zajímají o křesťanskou kulturu a vynikají konceptní i tvůrčí vědeckou mentalitou.

Jazykem většiny vědeckých článků, upřednostňovaným redakcí Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education ve vztahu k autorským textům, je **angličtina** jako mezinárodní (kongresový) jazyk, jenž je všeobecně srozumitelný, ale zároveň je možné publikovat některé texty také ve slovanských jazycích – polštině, ruštině, češtině a slovenštině. Chtěli bychom spojit Východ a Západ a informovat o výsledcích výsledků výzkumu mezinárodní publikum. Budeme rádi, budete-li publikovat v našem časopise, těšíme se v redakci na vaše autorské texty. Texty přijímáme průběžně. Zveme autory a čtenáře k seznámení se s jednotlivými rubrikami na našich webových stránkách: <http://www.religious-and-sacred-poetry.info>

Zveme vás, vážení čtenáři, k seznámení se s celým obsahem – modelem nejnovějšího, aktuálního vydání našeho časopisu Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education. Každé číslo obsahuje dvě hlavní části:

- 1) **články, studie, zprávy z výzkumů**, které tvoří jádro našeho časopisu;
- 2) **recenze-materiály** obsahující hodnocení knih a jiné materiály (např. prameny, bibliografie).

Religious and Sacred Poetry je časopisem s volným (zdarma, bezplatným) přístupem ke svému obsahu, což vyplývá ze zásady Open Access (volného přístupu – žádná omezení přístupu k plným verzím umístěných materiálů). To pomáhá autorům, aby se podělili o své odborné výsledky s celým vědeckým světem. Naši autoři tento princip pochopili, a proto u nás rádi publikují. Zveme vás ke spolupráci!

Výsledky výzkumu, které jsme obdrželi od autorů po uzavření posledního, aktuálního čísla a splňující příslušná kritéria, budou publikovány v následujícím (dalším) čísle. Autoři-badatelé z různých zemí mohou průběžně předkládat své články do dalších vydání. Texty předložené redakci jsou předmětem procesu vzájemného vědeckého hodnocení a práce publikované v časopise jsou chráněny autorským právem.

Časopis *Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education* („Religiózní a duchovní poezie. Náboženství, kultura a vzdělávání. Mezinárodní vědecký časopis“) je relativně nový časopis, založený v roce 2012, ale díky svému profilu i výběru spolupracovníků, vědomých si křesťanských kořenů evropských národních kultur, hluboce zakořeněný v tradici latinské, řecké a křesťanské civilizace. Cílem časopisu je zpřístupnění a šíření výsledků výzkumu křesťanské religiózní poezie v náboženském (teologickém), kulturním (kulturní studia), vzdělávacím (výchovném), umělecko-literárním (literárněvědném), jazykovém (jazykovědném), psychologickém a filozofickém (etickém, estetickém, antropologickém) kontextu, prováděného v různých, většinou evropských univerzitních centrech.

Mezinárodní povahu časopisu *Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education* zajišťuje nejen mnohonárodnostní složení mezinárodní vědecké rady, ale také autoři, představitelé mnoha národů, prezentující své hodnotné texty i originální, nové a důležité výsledky svých výzkumů. Náš vědecký časopis má v úmyslu neustále rozvíjet spolupráci s mnoha vysokými školami. Usilujeme o vysokou znalostní a formální úroveň, snažíme se o vysokou přesnost výzkumných postupů, dbáme na interdisciplinární bohatství pohledů, snažíme se o pestrost obsahu časopisu i přes jeho úzké tematické zaměření. Jsme vedeni mezinárodní otevřeností při respektování zásady úcty k myšlence Evropy suverénních vlastí, Evropy vzájemně se doplňujících, jedinečných národních kultur, Evropy latinské a řecké civilizace, Evropy křesťanských kořenů, z nichž vyrůstáme jako národní kulturní společenství tím, že po dobu dvou tisíciletí předáváme Evangelium, tradice a bohaté dědictví církve, která dýchá dvěma plícemi – Východem a Západem.

Náš časopis je v podstatě stálým mezinárodním, interdisciplinárním, sociálním, evropským, nezávislým výzkumným projektem věnovaným náboženské a duchovní poezii. Hodnoty uváděné v „Náboženské a duchovní poezii“ jsou výrazem uskutečňování mise, která řídí tvůrce (autory) a editory. Posláním našeho společného mezinárodního projektu spolutvořeného řadou akademiků, je dát čtenářům k dis-

pozici časopis, který poskytuje vědecké výzkumné poznatky týkající se křesťanské religiozní a duchovní poezie a uváděné do oběhu na evropské i celosvětové úrovni. Žádný vědecký časopis s podobným tematickým profilem (není uveden na seznamu mezinárodních časopisů, včetně evropských) dosud nebyl založen. Redakce a autoři toužili po vyplnění této mezery, po obhospodařování specializovaného výzkumu, po zaplnění „bílého místa“ v humanitních oborech.

Náš časopis je vydáván především v prvotní elektronické podobě přístupné přes internet (otevřený přístup) a kromě toho v druhotné tištěné podobě. Budeme usilovat o dosažení vysokého statusu časopisu nejen v národním (polském) parametrickém hodnocení Ministerstva vědy a vysokého školství, ale také o dosažení pozice v seznamu European Reference Index for Humanities (ERIH – Evropského referenčního indexu pro humanitní obory).

Strana 04 CZES

Myšlenka vytvořit vědecký časopis, který by poskytoval prostor informacím z literatury, kulturních studií, teologie a pedagogiky, humanitních a souvisejících oborů, vznikla v roce 2010 u zakladatele časopisu, učitele a historika umění z Jagellonské univerzity v Krakově dr. Marka Mariusze Tytka. Tento nápad podpořil emeritní profesor UJ, literární vědec, pedagog a kulturolog prof. Bogusław Żurkowski, který stanul v čele mezinárodní vědecké rady periodika. Časopis *Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education* byl založen dne 3. května 2012 v Krakově. První redakční tým, kromě dvou výše zmíněných vědců, se nyní skládá z následujících polských učenců: prof. UKSW dr hab. Wojciech Feliks Kudyba (literární vědec), prof. UJ dr hab. Maciej Jan Urbanowski (literární vědec), prof. KUL JP II dr hab. Piotr Juliusz Jaroszyński (filozof kultury, zástupce tzv. Lublinské filozofické školy), prof. UMCS dr hab. Anna Marta Żukowska (pedagožka, historička výchovy uměním), prof. UŚ dr hab. Urszula Jolanta Szuścik (psycholožka tvůrčí práce), sestra prof. UP JP II dr hab. Adelajda Sielepin CHR (teoložka, liturgistka), dr hab. Roman Bogacz, kněz (teolog, biblista), prof. AGH dr hab. Adam Michał Nodzeński (statistik), dr Barbara Krystyna Niemiec (lingvistka, pedagožka); z České republiky doc. [dr hab.] PhDr. Libor Martinek, Ph.D., prof. UW r. (literární vědec, překladatel); ze Slovenska doc. [dr hab.] Marián Andričik (překladatel, literární vědec), dr. Ivica Hajdučeková (literární vědkyně); z Ukrajiny: prof. dr hab. Svitlana Ivanivna Krawčenko (literární vědkyně), z Běloruské republiky doc. dr Eugeniusz Arkadejowicz Pańków (literární vědec) a doc. dr Olga Eugenijewna Pańkowa (literární vědkyně). Jsme otevření vědecké redakční spolupráci a v budoucnu bude redakční rada v

případě potřeby rozšířena o další odborníky (seznam redaktorů není uzavřený).

Vznik časopisu byl reakcí mezinárodního vědeckého společenství na současnou krizi humanitní literatury. Zakládací listina časopisu uvádí, že časopis je založen jako mezinárodní vědecký čtvrtletník na základě ustanovení, která jsou v souladu s učením římskokatolické církve. Od počátku je profil časopisu jednoznačně interdisciplinární při zachování rovnováhy mezi filologickými vědami, pedagogikou, psychologií, kulturními studií, teologií a filozofií. Funkce šéfredaktora se v květnu 2012 ujal dr Marek Mariusz Tytko.

Časopis, i když se vyvinul z vědeckého prostředí univerzity v Krakově, není spojen pouze s jednou univerzitou, ale od začátku propojuje univerzitní střediska mnoha zemí Evropy. V tomto smyslu jde o mezinárodní spolupráci mnoha vědců, prezentujících výsledky výzkumů prováděných především v akademických centrech ve střední Evropě a zahrnující několik humanitních oborů. Tematický záběr časopisu je patrný z jeho názvu a ten také určuje rámcový profil periodika. Od počátku existence časopisu jsme zároveň vytvořili profesionální webové stránky v několika jazycích: polštině, angličtině, ruštině, běloruštině, češtině, slovenštině a ukrajinštině (jiné jazyky na webu nejsou vyloučeny, jsme otevření spolupráci v budoucnosti). Profesionální elektronická verze časopisu je upravena tak, aby každá národní (jazyková) stránka webové stránky odkazovala na stejný obsah časopisu umístěný v souboru ve formátu PDF (PDF), aby bylo možné vyhledávání a stahování z libovolného místa na světě prostřednictvím internetu: <http://www.religious-and-sacred-poetry.info>

Marek Mariusz Tytko
Editor-in-Chief
(Přeložil Libor Martinek)

Key words:

religious poetry, sacred poetry, literature, culture, education, scholarly periodical, religious literary culture, Slavic philology, Christian culture

Bibliography:

“Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education”. Edited by Marek Mariusz Tytko. Year 1: 2013. Volume 2 (2). April – May – June 2013.

Úvod k časopisu „Religiózna a duchovná poézia” (2)

Pochválený buď Ježíš Kristus! Boh vám žehnaj!

Laudetur Jesus Christus! Beneficiat vobis Deus!

Ἐυλογήμενος ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς! Ὁ Θεὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐυλογεῖ!

Vítajte na webových stránkach medzinárodného vedeckého časopisu Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education („Religiózna a duchovná poézia : Medzinárodný štvrťročník náboženstva, kultúry a vzdelávania“). Ide o časopis (zakladaný ako štvrťročník) s interdisciplinárnym profilom, zameraný na problematiku kresťanskej religióznej a duchovnej poézie z rôznych aspektov – teologického, filozofického, literárneho, jazykového, kultúrnovedného, psychologického, pedagogického a historiografického. Multidisciplinárny, kultúrny a vzdelávací profil časopisu umožňuje, aby na jeho stránkach boli predstavené vedecké teórie a úvahy týkajúce sa biblickej poézie, bohoslužobnej (liturgickej) poézie, religióznej (náboženskej) poézie prítomnej v prúde kresťanskej tradície mnohých národov od staroveku cez stredovek, novovek až do súčasnosti (tiež kresťanskej inšpirácie v poézii). **Katolícka** (rímskokatolícka, gréckokatolícka atď.), **pravoslávna** a **protestantská** tradícia v religióznej poézii spoluvytvára vzájomne sa dopĺňajúce dedičstvo kresťanskej poézie Európy, ktorým sa chceme vzájomne obohacovať. Kresťanská básnická kultúra je skúmaná odborníkmi rôznych krajín z rôznych aspektov v súlade s hľadaním pravdy, chápanej tradične ako zhoda poznania so skutočnosťou. Predmetom nášho výskumu sú okrem iného Pravda, Dobro, Krása, Posvätnosť religióznej poézie. Tematický záber textov, ktoré publikujeme, sa týkajú vied o človeku (**tvorca i príjemca religióznej poézie**) a jeho diel v podobe **religióznej poézie**. Umožňujeme prezentáciu výsledkov výskumu fenoménu religióznej a duchovnej poézie predstaviteľom mnohých odborov. Najmä vo vzťahu k **religióznej a duchovnej poézii** máme v každom prípade záujem aj o problematiku skúmanú vednými disciplínami (alebo subdisciplínami), akými sú:

1) **teológia**, a to najmä biblická teológia (biblistika vo vzťahu napríklad k žalmom, hymnám, lamentáciám, básnickým aspektom Biblie) a liturgika (teológia liturgie, teológia kultu);

- 2) **filozofia**, najmä filozofia krásy v religióznej poézii, estetika literatúry, axiológia literatúry, filozofia poézie, v širšom zmysle filozofia kultúry: filozofia výchovy, teória komunikácie;
- 3) **literárna veda**, predovšetkým história a teória literatúry a komparatistika všetkých európskych literatúr (religiózna a duchovná poézia v Európe, najmä v jej centre);
- 4) **lingvistika**, zvlášť slovanských národov (jazyk religióznej a duchovnej poézie);
- 5) **slavistika**, najmä vo vzťahu ku kresťanskej poézii slovanských národov;
- 6) **polonistika** (poľská religiózna a duchovná poézia, tiež v nárečových premenách),
- 7) **bohemistika** (česká, moravská a česko-sliezska religiózna a duchovná poézia);
- 8) **slovakistika** (slovenská religiózna a duchovná poézia),
- 9) **ukrajinistika** (ruská, ukrajinská a rusínska religiózna a duchovná poézia);
- 10) **bielorusistika** (bieloruská religiózna a duchovná poézia);
- 11) ďalšie **slovanské filológie** (religiózna a duchovná poézia iných slovanských národov);
- 12) **kulturológia** (náboženská literárna a umelecká kultúra);
- 13) **pedagogika**, najmä pedagogika kultúry (vrátane pedagogiky umenia a literatúry, pedagogiky umeleckej kultúry, náboženskej kultúry), výchova v oblasti religióznej poézie, výchova kresťanskou poéziou, krásna literatúra v náboženskej výchove, didaktika poézie;
- 14) **psychológia** (vrátane psychológie tvorivosti), psychológie náboženstva, psychológie umeleckej a literárnej religióznej tvorby;
- 15) **historiografia** kultúry, predovšetkým historiografia náboženskej literatúry (história kresťanskej poézie, dejiny knižnej kultúry vo vzťahu k religióznej poézii, dejiny jednotlivých kresťanských náboženských básnikov).

Našu pozornosť sústredíme rovnako na **objekt** (diela religióznej poézie), ako aj na **subjekt** (kresťanský orientovaný básnik, výtvarník tvoriaci religiózne diela), všimame si pôsobenie, tvorbu i osobnosť veriaceho básnika v širokom výskumnom zameraní s možnosťou opisu, analýzy, interpretácie a pochopenia problematiky z rôznych aspektov. Do okruhu výskumného problému uvádzame aj príjemcu náboženských diel, čitateľa Biblie (napr. žalmov, hymien, žalospevov, poetických úryvkov z Písma), ktorý je adresátom všeobecného komunikátu v religióznej poézii (v zmysle zásad teórie komunikácie). Kladieme dôraz na proces vzdelávania prostredníctvom hodnôt religióznej poézie, na proces vzdelávania prostredníctvom kresťanskej beletrie, biblického vzdelávania.

O vysokej profesionálnej úrovni časopisu svedčí aj prítomnosť popredných odborníkov – vedcov v medzinárodnej vedeckej rade z desiatok univerzít rôznych krajín Európy a Ameriky. Máme v úmysle splniť vysoké štandardy národného a medzinárodného bodovania za publikované vedecké články.

Bádateľom z rôznych odborov v oblasti humanitných vied, vedcom rôznych krajín dávame k dispozícii stránky v našom akademickom vedeckom časopise (vedecky recenzovanom). Vyzývame autorov k uverejňovaniu svojich pôvodných textov, ktoré sú výsledkom ich výskumu. Vyzývame autorov aj k publikovaniu recenzií prečítaných odborných kníh, ktoré sú zamerané na otázky kresťanskej religióznej poézie, kresťanskej literárnej kultúry, vzdelávania prostredníctvom poézie a podobných náboženských a kultúrno-vzdelávacích otázok. Časopis je otvorený spolupráci s vedcami (univerzitnými učiteľmi), odborníkmi z praxe, pedagógmi, duchovenstvom i laikmi, znalcami kresťanskej kultúry, majúcimi hlbší záujem o konceptuálne a jasné, tvorivé teoretické uvažovanie.

Jazykom väčšiny vedeckých článkov, uprednostňovaným redakciou Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education vo vzťahu k autorským textom, je **angličtina** ako medzinárodný (kongresový) jazyk, ktorý je všeobecne zrozumiteľný, ale zároveň je možné publikovať niektoré texty aj v slovanských jazykoch – poľštine, ruštine, češtine a slovenčine. Chceli by sme spojiť Východ a Západ a informovať o výsledkoch výskumu medzinárodné publikum. Budeme radi, ak budete publikovať v našom časopise. V redakcii sa tešíme na vaše autorské texty, ktoré prijímame priebežne. Pozyvame autorov a čitateľov, aby sa oboznámili s jednotlivými rubrikami na našich webových stránkach.

<http://www.religious-and-sacred-poetry.info>

Pozyvame vás, vážení čitateľa, aby ste sa zoznámili s celým obsahom – modelom najnovšieho, aktuálneho vydania nášho časopisu Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education. Každé číslo obsahuje dve hlavné časti:

- 1) **rozpravy – články – štúdie – správy z výskumov**, ktoré tvoria jadro nášho časopisu;
- 2) **recenzie – materiály** obsahujúce hodnotiace recenzie kníh a iné materiály, napr. pramene, bibliografie.

Religious and Sacred Poetry je časopisom s voľným (bezplatným) prístupom k obsahu, čo vyplýva zo zásady Open Access (voľný prístup – žiadne obmedzenie prístupu k plným verziám umiestnených materiálov). To pomáha autorom, aby sa podelili o svoje odborné výsledky s celým vedeckým svetom. Naši autori tento princíp pochopili, a preto u nás radi publikujú. Prizývame vás k spolupráci.

Výsledky výskumu, ktoré sme obdržali od autorov po uzávierke posledného, aktuálneho čísla a splňajú príslušné kritériá, budú publikované v nasledujúcom čísle. Autori-bádatelia z rôznych krajín môžu svoje články predkladať do ďalších vydaní priebežne. Texty predložené redakcii sú predmetom

procesu vzájomného vedeckého hodnotenia a práce publikované v časopise sú chránené autorským právom.

Časopis *Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education* („Religiózna a duchovná poézia : Medzinárodný štvrťročník náboženstva, kultúry a vzdelávania“) je relatívne nový časopis, založený v roku 2012, ale dobre zakorenený v tradícii latinskej, gréckej a kresťanskej civilizácie vďaka svojmu profilu i výberu spolupracovníkov, vedomých si kresťanských koreňov európskych národných kultúr. Cieľom časopisu je sprístupnenie a šírenie výsledkov výskumu kresťanskej religióznej poézie, realizovanom v rôznych, hlavne európskych, univerzitných centrách v kontexte náboženskom (teologickom), kultúrnom (kulturologickom), vzdelávacom (pedagogickom), literárno-umeleckom (literárnovednom), jazykovom (jazykovednom), psychologickom a filozofickom (etickom, estetickom, antropologickom).

Medzinárodnú povahu časopisu *Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education* garantuje nielen mnohonárodnostné zloženie medzinárodnej vedeckej rady, ale tiež autori, predstavitelia mnohých národov, prezentujúci svoje hodnotné texty i originálne, nové a dôležité výsledky svojich výskumov. Naš vedecký časopis má v úmysle neustále rozvíjať spoluprácu s mnohými vysokými školami. Usilujeme sa o vysokú vedomostnú a formálnu úroveň, snažíme sa o vysokú presnosť výskumných postupov, dbáme na interdisciplinárne bohatstvo pohľadov, snažíme sa o pestrosť obsahu časopisu i napriek jeho úzkemu tematickému zameraniu. Vedie nás medzinárodná otvorenosť pri rešpektovaní zásady úcty k idei Európy suverénnych krajín, krajín Európy vzájomne sa dopĺňajúcich, neopakovateľných národných kultúr, Európy latinskej a gréckej civilizácie, Európy kresťanských koreňov, z ktorých vyrastáme ako národné kultúrne spoločenstvo v priebehu dvoch tisícročí odovzdávaného Evanjelia, cez tradície a bohaté dedičstvo cirkvi, ktorá dýcha dvoma časťami plúc – Východnou a Západnou.

Naš časopis je v podstate stálym medzinárodným, interdisciplinárnym, sociálnym, európskym, nezávislým výskumným projektom venovaným náboženskej a duchovnej poézii. Hodnoty uvádzané v „Religiózne a duchovnej poézii“ sú výrazom uskutočňovania misie, ktorá riadi tvorcov (autorov) a editorov. Poslaním nášho spoločného medzinárodného projektu, spoluvytváraného radou akademikov, je dať čitateľom k dispozícii časopis, ktorý poskytuje a uvádza do obehu na európskej i celosvetovej úrovni vedecké výskumné poznatky týkajúce sa kresťanskej religióznej a duchovnej poézie. Doposiaľ nebol založený žiadny vedecký časopis s podobným tematickým profilom (nie je uvedený v zozname medzinárodných časopisov, vrátane európskych). Redakcia spolu s autormi túži po vyplnení tejto medzery, po zriadení špecializovaného výskumu, po zaplnení „bieleho miesta“ v humanitných odboroch.

Náš časopis je vydávaný predovšetkým v prvotnej elektronickej podobe prístupnej na internete (voľný prístup) a okrem toho v druhej tlačenej podobe. Budeme sa usilovať o dosiahnutie vysokého statusu časopisu nielen v národnom (poľskom) parametrickom hodnotení Ministerstva vedy a vysokého školstva, ale tiež o dosiahnutie pozície v zozname European Reference Index for Humanities (ERIH – Európsky referenčný index pre humanitné odbory).

Myšlienka vytvoriť vedecký časopis, ktorý by poskytoval platformu poznatkom z literárnej vedy, kulturológie, teológie a pedagogiky, humanitných a príbuzných odborov, vznikla v roku 2010 u zakladateľa časopisu, učiteľa a historika umenia z Jagellonskej univerzity v Krakove, dr. Marka Mariusze Tytka. Tento nápad podporil emeritný profesor UJ, literárny vedec, pedagóg a kulturológ prof. Bogusław Żurkowski, ktorý sa postavil na čelo medzinárodnej vedeckej rady periodika. Časopis *Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education* bol založený 3. mája 2012 v Krakove. Prvý redakčný tím, okrem dvoch vyššie spomenutých vedcov, v súčasnosti pozostáva z nasledujúcich poľských učencov: prof. UKSW dr hab. Wojciech Feliks Kudyba (literárny vedec), prof. UJ dr hab. Maciej Jan Urbanowski (literárny vedec), prof. KUL JPII dr hab. Piotr Juliusz Jaroszyński (filozof kultúry, zástupca tzv. Lublinskej filozofickej školy), prof. UMCS dr hab. Anna Marta Żukowska (pedagogička, historička výchovy umením), prof. UŚ dr hab. Urszula Jolanta Szuścik (psychologička tvorivej práce), s. prof. UPJPII dr hab. Adelajda Sielepin (teologička, liturgistka), kňaz dr hab. Roman Bogacz (teológ, biblista, katolícky kňaz), prof. AGH dr hab. Adam Michał Nodzeński (štatistik), dr. Barbara Krystyna Niemiec (lingvistka, pedagogička); z Českej republiky doc. [dr hab.] PhDr. Libor Martinek, Ph.D., prof. UW. (literárny vedec, prekladateľ); zo Slovenska doc. dr. Marián Andričík (prekladateľ, literárny vedec), dr. Ivica Hajdučeková, Ph.D. (literárna vedkyňa); z Ukrajiny: prof. dr hab. Svitlana Ivanivna Krawczenko (literárna vedkyňa), z Bieloruskej republiky doc. dr. Eugeniusz Arkadejowicz Pańków (literárny vedec) a doc. dr. Olga Eugenijewna Pańkowa (literárna vedkyňa). Sme otvorení vedeckej redakčnej spolupráci a v budúcnosti bude redakčná rada v prípade potreby rozšírená o ďalších odborníkov (zoznam redaktorov nie je uzatvorený).

Vznik časopisu bol reakciou medzinárodného vedeckého spoločenstva na súčasnú krízu humanitnej literatúry. Zakladacia listina časopisu uvádza, že časopis je založený ako medzinárodný vedecký štvrťročník na základe ustanovení, ktoré sú v súlade s učením rímskokatolíckej cirkvi. Od počiatku je profil časopisu jednoznačne interdisciplinárny pri zachovaní rovnováhy medzi filologickými vedami, pedagogikou, psychológiou, kulturológiou, teológiou a filozofiou. Funkcie šéfredaktora sa v máji 2012 ujal dr. Marek Mariusz Tytko.

Časopis, i keď vznikol vo vedeckom prostredí univerzity v Krakove, nie je spojený iba s jednou univerzitou, ale od začiatku spája univerzitné strediská mnohých krajín Európy. V tomto zmysle ide o medzinárodnú spoluprácu mnohých

vedcov, prezentujúcich výsledky výskumov realizovaných predovšetkým v akademických centrách strednej Európy a zahrňujúcich niekoľko humanitných odborov. Tematický záber časopisu je uvedený v jeho titule a ten určuje rámcový profil periodika. Od začiatku existencie časopisu sme zároveň vytvorili profesionálnu webovú stránku v niekoľkých jazykoch: poľštine, angličtine, ruštine, bieloruštine, češtine, slovenčine a ukrajinčine (iné jazyky na webe nie sú vylúčené, sme otvorení budúcej spolupráci). Profesionálna elektronická verzia časopisu je upravená tak, aby každá národná (jazyková) webová stránka odkazovala na rovnaký obsah časopisu, umiestnený v súbore vo formáte pdf (PDF), aby bolo možné vyhľadávanie a sťahovanie z ľubovoľného miesta na svete prostredníctvom internetu: <http://www.religious-and-sacred-poetry.info>

Marek Mariusz Tytko

Šéfredaktor

(Preložila Ivica Hajdučeková)

Key words:

religious poetry, sacred poetry, literature, culture, education, scholarly periodical, religious literary culture, Slavic philology, Christian culture

Bibliography:

“Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education”. Edited by Marek Mariusz Tytko. Year 1: 2013. Volume 2 (2). April – May – June 2013.

Введення в журнал „Релігійна і Сакральна Поезія “ (2)

Слава Ісусу Христу! Хай благословить вас Бог!

Laudetur Jesus Christus! Benefaciat vobis Deus!

Ἐυλογῆμενος ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς! Ὁ Θεός ὑμᾶς αὐτοῦς ἐυλογεῖ!

Сердечно вітаємо на Інтернет сторінці міжнародного наукового журналу „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” („Релігійна і Сакральна Поезія : Міжнародний Щоквартальник Релігії, Культури і Виховання”. Це наукове періодичне видання міждисциплінарного профілю, сконцентроване довкола християнської проблематики релігійної і сакральної поезії в різноманітних аспектах: теологічному, філософському, літературознавчому, мовознавчому, культурологічному, педагогічному, психологічному та історіографічному. Мультидисциплінарний культурно-освітній характер видання дає можливість представити на його сторінках наукову теорію та рефлексію біблійної поезії, сакральної (літургічної) поезії, релігійної поезії, яка існує в християнській традиції багатьох народів із давнини крізь середньовіччя і новий час аж до сучасності (зокрема і християнські інтенції в поезії). Традиції, взяті разом: **католицька** (римо-католицька, греко-католицька та ін.), **православна і протестантська** в релігійній поезії формують комплементарну спадщину християнської поезії Європи різних народів, надбанням котрих прагнемо взаємозбагатитися. Християнська поетична культура, досліджена науковцями різних країн у різноманітних аспектах для пошуку правди в класичному розумінні (як гармонії пізнання і дійсності). Правда, Добро, Краса, Святість в релігійній поезії є об’єктами наших досліджень.

Тематика текстів, котрі ми друкуємо, охоплює всі науки про людину (особистість **творця** і особистість **читача релігійної поезії**) та її творчості у формі **релігійної поетичної творчості**. Надаємо можливість представити результати наукових досліджень над феноменом релігійної і сакральної поезії представникам багатьох дисциплін. Особливо нас цікавлять питання, які **стосуються релігійної і сакральної поезії** в аспекті :

- 1) **теології**, особливо біблійної теології (медієвістики, в стосунку до Псалмів, гімнів, Плачів, поетичних аспектів Біблії) і літургії (теології літургії, теології культу);
- 2) **філософії**, головню філософії прекрасного в релігійній поезії, естетики літератури, аксіології літератури, філософії поезії, ширше: філософії культури, філософії виховання, теорії комунікації;

- 3) **літературознавства**, в особливості історії і теорії літератури та порівняльного літературознавства всіх європейських літератур (релігійна і сакральна поезія в Європі, особливо Центральній);
- 4) **мовознавства**, зокрема слов'янських народів (мова релігійної і сакральної поезії);
- 5) **славістика**, зокрема в царині християнської поезії слов'янських народів, а саме:
- 6) **полоністика** (польська релігійна і сакральна поезія, також і в говірках),
- 7) **богемістика** (чеська і моравська релігійна і сакральна поезія),
- 8) **словацистика** (словацька релігійна і сакральна поезія),
- 9) **україністика** (руська, русинська та українська релігійна і сакральна поезія),
- 10) **білорусистика** (білоруська релігійна і сакральна поезія),
- 11) інша **слов'янська філологія** (релігійна і сакральна поезія інших слов'янських народів),
- 12) **культурологія** (релігійна літературна і мистецька культура),
- 13) **педагогіка**, зокрема педагогіка культури, а саме – педагогіка мистецтва і літератури, педагогіка мистецької культури, релігійної культури, навчання в сфері релігійної поезії, виховання християнською поезією, художня література в релігійному навчанні, дидактика поезії,
- 14) **психологія**, а саме – психологія творчості, психологія релігії, психологія художньої і літературної релігійної творчості,
- 15) **історіографія** культури, зокрема історіографія релігійної літератури (історія християнської поезії, історія літературної культури, пов'язаної з релігійною поезією, історії окремих християнських релігійних поетів).

Зосереджуємо нашу увагу як на **об'єкті** (творах релігійної поезії), так і на **суб'єкті** (релігійному поеті, релігійному митці, який пише релігійні твори), розглядаємо процес і результат, а також особистість релігійного поета як широку дослідницьку проблему, придатну для опису, аналізу, пояснення та усвідомлення в різних аспектах. Також наукову проблему вбачаємо в дослідженні читача релігійних творів, читача Біблії (напр. Псалмів, гімнів, Плачів, поетичних фрагментів Святого Письма), котрий виступає адресатом послання, наявного в релігійній поезії (згідно засад теорії комунікації). Звертаємо увагу на процес виховання за допомогою релігійної поезії, на процес навчання за допомогою християнської художньої літератури, на біблійне виховання.

Про високий інтелектуальний рівень часопису свідчить склад міжнародної наукової ради, куди входять видатні фахівці-науковці з кількох десятків університетських центрів країн Європи і Америки. Маємо наміри досягнути високих стандартів індексу цитування опублікованих наукових статей в межах держави і на міжнародному рівні.

Надаємо для науковців різних гуманітарних дисциплін, вчених із різних країн шпальти нашого академічного наукового журналу (рецензованого науково). Запрошуємо Авторів публікувати свої оригінальні тексти, в яких представлені результати власних наукових досліджень. Запрошуємо також Авторів публікувати рецензії прочитаних наукових видань, присвячених християнській проблематиці релігійної поезії, християнській літературній культурі, вихованню поезією та іншим релігійно-культурно-освітнім питанням. Журнал відкритий до співтворчості з

ученими (академічні / університетські викладачі) і вчителями-практиками, духовними і світськими людьми, які знають християнську культуру, мають глибше концептуальне зацікавлення і оригінальне наукове мислення.

Мовою більшості наукових статей, яку преферує редакція „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” стосовно авторських текстів, є **англійська** як міжнародна мова (конференційна), усім зрозуміла, натомість по можливості друкуємо також деякі тексти такими слов'янськими мовами: польською, російською, чеською і словацькою. Хотілося б поєднати Схід і Захід, дійти із результатами досліджень до міжнародних читачів. Запрошуємо публікуватися в черговому номері нашого журналу, чекаємо на авторські тексти на адресу редакції. Тексти приймаємо постійно. Запрошуємо познайомитися Авторів і Читачів з окремими підсторінками (закладками) нашого інтернет-сайту.

<http://www.religious-and-sacred-poetry.info>

Шановні Панове, Шановні Читачі, запрошуємо познайомитися з повним вмістом найновішого макету поточного випуску нашого журналу. Кожен номер „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” складається із двох найважливіших частин: 1) **Розвідки-Статті-Повідомлення-Звіти про дослідження** – становлять основу нашого видання, 2) **Рецензії-Матеріали**, які містять рецензії-оцінки книг та інші матеріали (напр. джерельні, бібліографічні огляди).

„Religious and Sacred Poetry” – це часопис із вільним (безплатним) доступом до його змісту, що випливає із засади Open Access (немає обмежень доступу до повних версій уміщених матеріалів). Це надає можливість Авторам познайомити зі своїм науковим доробком наукове середовище всього світу. Наші Автори знають цей принцип нашої діяльності і тому охоче у нас друкуються. Запрошуємо до співпраці. Матеріали, які загалом відповідають науковим критеріям, але були отримані нами від Авторів після укомплектування найновішого чергового випуску, передаються у наступний випуск (черговий). Автори-науковці з різних країн можуть постійно надсилати свої статті до чергових номерів. Прислані до редакції тексти передаються для наукового рецензування, а вміщені на шпальтах часопису праці (тексти) охороняються авторським правом.

Часопис „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” („Релігійна і Сакральна Поезія : Міжнародний Щоквартальник Релігії, Культури і Виховання”) – це нове періодичне видання, засноване в 2012 р., але глибоко вкорінене в традиції латинської, грецької і християнської цивілізації своїм тематичним спрямуванням і складом співробітників, свідомих християнського коріння національних європейських літератур. Метою видання є оприлюднення, популяризація і розкриття результатів наукових досліджень релігійної християнської поезії в релігійному (теологічному), культурному (культурологічному), виховному (педагогічному), літературно-мистецькому (літературознавчому), мовному (мовознавчому), психологічному і філософському (антропологічному, етичному, естетичному) контекстах, які проводяться університетськими осередками, головню європейськими.

Про міжнародний характер часопису „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” свідчить не тільки багатонаціональний склад міжнародної наукової ради, але також Автори (представники багатьох народів), які надають свої цінні, оригінальні, нові тексти, важливі з пізнавальної точки зору дослідницькі надбання. Наш науковий журнал розвивається у співпраці з багатьма університетськими центрами. Дбаємо про високий інтелектуальний і видавничий рівень, звертаємо увагу на ретельність дослідницьких процесів, піклуємося про інтердисциплінарне розмаїття підходів, багатство наповненості видання попри вузьку тематичну спеціалізацію. Керуємося міжнародною відкритістю зі збереженням принципу поваги ідеї Європи суверенних Вітчизн, Європи взаємно комплементарних, неповторних національних культур, Європи грецької і латинської цивілізації, Європи з християнським корінням, з якого як культурні національні спільноти виростаємо завдяки переказаній через два тисячоліття Євангелії, Традиції і багатющій спадщині Церкви-Костьола, що вдихаємо двома легенями: східним і західним.

Видання у своїй сутності є перманентним, міжнародним, міждисциплінарним колективним, громадським, європейським, незалежним дослідницьким проектом, який присвячений релігійній і сакральній поезії. Цінності, які презентує „Релігійна і Сакральна Поезія” – це втілення місії, котру надаємо Творцям (Авторам) і Редакторам. Місія нашого спільного міжнародного задуму, створеного спільно багатьма науковими центрами – надавати читачам періодичне видання, котре вводить у науковий європейський і світовий обіг відкриття дослідників, пов’язані із християнською релігійною і сакральною поезією. Дотепер не існувало наукового часопису такого тематичного профілю (немає зафіксованого в переліку міжнародних видань, зокрема – європейських). Редакція разом із авторами намагається заповнити цю лакуну, наукову нішу, своєрідну „білу пляму” в гуманітарних науках.

Часопис виходить головню у первинній електронній формі, доступній в Інтернеті (вільний доступ), а також крім цього у вторинній друкованій (паперовій) формі. Маємо намір досягнути високого статусу часопису не тільки в межах польської держави – параметричної оцінки Міністерства Науки і Вищої школи, але також зайняти чільне місце у списку European Reference Index for Humanities (ERIH).

Концепція заснування наукового журналу у сфері літературознавства, культурології, теології і педагогіки, а також суміжних гуманістичних сфер з’явилася у 2010 р. у засновника видання д-ра Марека Маріуша Титка, педагога, історика мистецтва Ягеллонського університету в Кракові. Цю ідею підтримав професор (на пенсії) ЯУ д-р габ. Богуслав Жураковський, літературознавець, педагог і культуролог, котрий очолив міжнародну наукову раду. Журнал „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” був заснований 3 травня 2012 р. у Кракові. До складу першого редакційного колективу, крім вище названих науковців, входять зараз такі вчені із Польщі: проф. УКСВ д-р габ. Войцех Фелікс Кудиба (літературознавець), проф. УЯ д-р габ. Мацей Ян Урбановський (літературознавець), проф. КУЛ ЯПШ д-р габ. Пьотр Юліуш Ярошинський (філософ культури, представник так званої Люблінської філософської школи), проф. УМКС д-

р габ. Анна Марга Жуковська (педагог, історик мистецького виховання), проф. УС д-р габ. Уршула Йоланта Шусцік (психолог творчості), проф. УПІАПШ д-р габ. Аделаїда Селепін (теолог, літургік), ксьондз д-р габ. Роман Богач (теолог, біблієзнавець), проф. АГМ д-р габ. Адам Міхал Нодзенський (статистик), д-р Барбара Кристина Немец (мовознавець, педагог); із Чеської республіки: доц. д-р габ. Лібор Мартінек (перекладач, літературознавець); зі Словаччини: доц. д-р габ. Маріян Андрійчик (перекладач, літературознавець), д-р Івіца Гайдучекова (літературознавець); з України: проф. д-р габ. Світлана Кравченко (літературознавець, соціальні комунікації); з Республіки Білорусь: доц. д-р Євгеній Аркадієвич Паньков (літературознавець) і доц. д-р Ольга Євгенівна Панькова (літературознавець). Ми відкриті до наукової співпраці в редакції, а склад редакції буде збільшуватися в силу потреб у майбутньому за рахунок інших спеціалістів (список редакторів не остаточний).

Заснування часопису стало відповіддю міжнародного наукового кола на сучасну кризу гуманістичного письменства. Акт заснування часопису стверджує, що журнал заснований як міжнародний науковий цоквартальник, що за змістом не суперечить вченню Римо-католицької церкви. Від початку заснування часопису його профіль визначений як виразно інтердисциплінарний зі збереженням певної рівноваги між філологічними науками, педагогікою, психологією, культурологією, теологією і філософією. Функції головного редактора виконує від травня 2012 р. д-р Марек Маріуш Титко.

Часопис, хоч і заснований у науковому університетському середовищі Кракова, не пов'язаний винятково з одним університетом, а від початків поєднує вузи багатьох країн Європи, і в цьому сенсі є міжнародною спільною справою багатьох учених, представляє результати досліджень переважно центральноєвропейських академічних осередків (Центральна Європа), охоплюючи кілька гуманітарних наукових сфер. Тематичний обсяг висвітлений у назві і визначає межі спрямування часопису.

Водночас від початку заснування надаємо можливість користуватися професійним інтернет-обслуговуванням у кількох мовах: польською, англійською, російською, білоруською, чеською, словацькою та українською (інші мови в інтернет-обслуговування не включені, ми відкриті до співпраці у майбутньому). Професійна електронна версія часопису редагується у такий спосіб, що окремі національні сторінки (мовні) інтернет-обслуговування відносяться до тих самих сторінок змісту видання, вміщеного у файлі формату pdf (PDF), придатного для пошуку і копіювання з будь-якого місця у світі через Інтернет: <http://www.religious-and-sacred-poetry.info>

Марек Маріуш Титко

Редактор головний

[Translation into Ukrainian language: Svitlana Kravchenko]
(Переклад: Світлана Кравченко)

Key words:

religious poetry, sacred poetry, literature, culture, education, scholarly periodical, religious literary culture, Slavic philology, Christian culture

Bibliography:

“Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education”. Edited by Marek Mariusz Tytko. Year 1: 2013. Volume 2 (2). April – May – June 2013.

Увядзенне ў часопіс «Рэлігійная і сакральная паэзія» (2)

Слава Ісусу Хрысту! Ды дабраславіць Вас Бог!

Laudetur Jesus Christus! Beneficiat vobis Deus!

Ἐυλογῶμενος ὁ Ἰησοῦς Χριστός! Ὁ Θεός ὑμῶς αὐτοῦς ἐυλογεῖ!

Сардэчна вітаем на старонцы інтэрнэт-сэрвісу міжнароднага навуковага часопісу «Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education» («Рэлігійная і сакральная паэзія: міжнародны штоквартальнік рэлігіі, культуры і адукацыі»). Гэта навуковае перыядычнае выданне (як плануецца, выданне будзе выходзіць штоквартал), якое мае міждысцыплінарны характар, аднак канцэнтруе ўвагу на праблематыцы хрысціянскай рэлігійнай і сакральнай паэзіі ў розных аспектах: тэалагічным, філасофскім, літаратуразнаўчым, мовазнаўчым, культуралагічным, педагагічным, псіхалагічным і гісторыяграфічным. Шматдысцыплінарны, культурна-адукацыйны профіль часопіса дае магчымасць прадстаўлення на яго старонках навуковай тэорыі і разважанняў наконт біблійнай паэзіі, сакральнай (літургічнай) паэзіі, рэлігійнай паэзіі, якая прысутнічае ў хрысціянскай традыцыі многіх народаў ад старажытных часоў, праз сярэднія вякі, навейшыя часы і да сучаснасці (у тым ліку хрысціянскія матывы ў паэзіі). **Каталіцкая** (рымска-каталіцкая, грэцка-каталіцкая і іншыя), **праваслаўная** і **пратэстанцкая** традыцыі ў рэлігійнай паэзіі ўтвараюць разам агульную спадчыну хрысціянскай паэзіі Еўропы, якой мы жадаем узаемна ўзбагачацца. Хрысціянская паэтычная культура даследуецца навукоўцамі розных краін у розных аспектах, з думкай аб пошуку праўды, якую класічна разумеюць як адпаведнасць пазнання і рэчаіснасці. Праўда, Дабро, Прыгажосць, Святасць з'яўляюцца, такім чынам, прадметам нашых даследаванняў.

Тэксты, якія мы публікуем, тэматычна ахопліваюць навуку аб чалавеку (асаба **творцы** і асаба **адрасата рэлігійнай паэзіі**) і яго думкі ў выглядзе **рэлігійнай паэтычнай творчасці**. Мы даём магчымасць прэзентаваць вынікі навуковых даследаванняў феномена рэлігійнай і сакральнай паэзіі прадстаўнікам розных навук. Асабліва ў адносінах да **рэлігійнай і сакральнай паэзіі** цікавяць нас **кожны раз**, між іншым, пытанні, якія даследуюцца такімі навукамі (або раздзеламі навук), як:

1) **тэалогія**, асабліва тэалогія біблійная (біблістыка, якая звяртаецца, напрыклад, да Псалмаў, гімнаў, Плачу Ераміі, паэтычных аспектаў Бібліі) і літургіка (тэалогія літургіі, тэалогія культу),

- 2) **філасофія**, асабліва мастацкая філасофія рэлігійнай паэзіі, эстэтыка літаратуры, аксіялогія літаратуры, філасофія паэзіі, а шырэй – філасофія культуры, філасофія выхавання, тэорыя камунікацыі,
- 3) **літаратуразнаўства**, асабліва гісторыя і тэорыя літаратуры і параўнальнае літаратуразнаўства ўсіх еўрапейскіх літаратур (рэлігійная і сакральная паэзія ў Еўропе, асабліва Цэнтральнай),
- 4) **мовазнаўства**, асабліва славянскіх народаў (мова рэлігійнай і сакральнай паэзіі),
- 5) **славістыка**, асабліва ў адносінах да хрысціянскай паэзіі славянскіх краін, у тым ліку:
- 6) **польская філалогія** (польская рэлігійная і сакральная паэзія, у тым ліку ў дыялектных варыянтах),
- 7) **чэшская філалогія** (чэшская і мараўская рэлігійная і сакральная паэзія),
- 8) **славацкая філалогія** (славацкая рэлігійная і сакральная паэзія),
- 9) **украінская філалогія** (руская, русінская і ўкраінская рэлігійная і сакральная паэзія),
- 10) **беларуская філалогія** (беларуская рэлігійная і сакральная паэзія),
- 11) іншыя **славянскія філалогіі** (рэлігійная і сакральная паэзія іншых славянскіх народаў),
- 12) **культуралогія** (літаратурная і мастацкая рэлігійная культура),
- 13) **педагогіка**, асабліва педагогіка культуры, у тым ліку педагогіка мастацтва і літаратуры, педагогіка мастацкай культуры, адукацыя ў межах рэлігійнай паэзіі, выхаванне праз хрысціянскую паэзію, мастацкая літаратура ў рэлігійнай адукацыі, дыдактыка паэзіі,
- 14) **псіхалогія**, у тым ліку псіхалогія творчасці, псіхалогія рэлігіі, псіхалогія мастацкай і літаратурнай рэлігійнай творчасці,
- 15) **гістарыяграфія** культуры, асабліва гістарыяграфія рэлігійнай літаратуры (гісторыя хрысціянскай паэзіі, гісторыя літаратурнай культуры ў сувязі з рэлігійнай паэзіяй, гісторыя асобных хрысціянскіх рэлігійных паэтаў).

Мы канцэнтруем нашу ўвагу як на **прадмечце** (творах рэлігійнай паэзіі), так і на лірычным «я» (рэлігійным паэце, рэлігійным мастаку, які стварае рэлігійныя творы), ставімся да працэсу, твораў і асобы рэлігійнага паэта як да шырокай даследчыцкай праблемы, якія можна апісваць, аналізаваць, тлумачыць і разумець у розных аспектах. Як прадмет даследаванняў мы ўспрымаем таксама **адрасата** рэлігійных твораў, чытача Бібліі (напрыклад, Псалмаў, гімнаў, Плачу Ераміі, паэтычных фрагментаў Святога Пісання), на якога разлічана паведамленне, заключае ў рэлігійнай паэзіі (згодна з прынцыпамі тэорыі камунікацыі). Мы звяртаем ўвагу на працэс выхавання праз каштоўнасці рэлігійнай паэзіі, на адукацыю праз хрысціянскую мастацкую літаратуру, на біблійнае выхаванне.

Аб высокім прафесійным узроўні часопіса сведчыць, між іншым, прысутнасць у Міжнародным навуковым савеце знакамітых спецыялістаў – навукоўцаў шматлікіх універсітэцкіх цэнтраў з многіх краін Еўропы і Амерыкі.

Мы імкнёмся адпавядаць высокім стандартам рэйтыngu ў краіне і ў свеце пры публікацыі навуковых артыкулаў.

Мы прадстаўляем навукоўцам розных гуманітарных дысцыплін з розных краін старонкі нашага акадэмічнага навуковага рэцэнзуюмага часопіса. Запрашаем аўтараў публікаваць свае арыгінальныя матэрыялы, якія з'яўляюцца вынікам уласных навуковых даследаванняў. Запрашаем таксама аўтараў публікаваць рэцэнзіі на прачытаныя навуковыя кнігі, прысвечаныя праблематыцы хрысціянскай рэлігійнай паэзіі, хрысціянскай літаратурнай культуры, выхаванню праз паэзію і падобным рэлігійна-культурна-адукацыйным пытанням. Часопіс адкрыты для сумеснай творчасці навукоўцаў (універсітэцкіх выкладчыкаў) і практыкаў выкладання, асоб свецкіх і духавенства, людзей, якія ведаюць хрысціянскую культуру, маюць глыбокую канцэптуальную зацікаўленасць і, вядома, творчае навуковае мысленне.

Мовай большасці навуковых аўтарскіх артыкулаў, якой аддае перавагу рэдакцыя «Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education», з'яўляецца **англійская мова** як мова міжнародная (мова кангрэсаў), зразумелая для ўсіх, але па меры магчымасці публікуюцца таксама некаторыя тэксты на наступных славянскіх мовах: польскай, рускай, чэшскай і славацкай. Нам хацелася б аб'ядноўваць Усход з Захадам і перадаваць вынікі даследаванняў міжнароднаму чытачу. Запрашаем да публікацый у чарговым нумары нашага часопіса, чакаем аўтарскія тэксты, дасланыя на адрас рэдакцыі. Тэксты прымаюцца ўвесь час. Запрашаем аўтараў і чытачоў пазнаёміцца з асобнымі спасылкамі нашага партала ў Інтэрнэце.

<http://www.religious-and-sacred-poetry.info>

Запрашаем вас, шаноўныя чытачы, пазнаёміцца з поўным зместам – макетам самага новага, апошняга нумару нашага часопіса. Кожны нумар «Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education» мае дзве асноўныя часткі: 1) **Навуковыя працы – Артыкулы – Даследаванні – Справаздачы па даследаваннях**, якія складаюць аснову нашага часопіса, 2) **Рэцэнзіі - Матэрыялы**, якія змяшчаюць рэцэнзіі і анатацыі кніг і іншых матэрыялаў (напрыклад, крыніцы, бібліяграфія).

«Religious and Sacred Poetry» з'яўляецца часопісам са свабодным (бесплатным) доступам да яго зместу, што вынікае з прынцыпа Open Access (няма абмежаванняў доступу да поўнай версіі размешчаных матэрыялаў). Гэта дапамагае аўтарам падзяліцца сваімі навуковымі дасягненнямі з навуковымі цэнтрамі ўсяго свету. Нашы аўтары разумеюць гэты прынцып і таму ахвотна ў нас публікуюцца. Запрашаем да супрацоўніцтва. Калі матэрыялы адпавядаюць навуковым крытэрыям, але былі атрыманы намі ад аўтараў пасля закрыцця апошняга, самага новага выдання, то яны папаўняюць старонкі наступнага (чарговага) нумара. Аўтары-навукоўцы з розных краін могуць пастаянна дасылаць нам свае артыкулы ў чарговыя нумары. Аддадзеныя ў рэдакцыю

тэксты павінны прайсці працэс навуковага рэцэнзавання, а размешчаныя на старонках часопіса працы (тэксты) ахоўваюцца аўтарскімі правамі.

Часопіс «Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education» («Рэлігійная і сакральная паэзія: міжнародны штоквартальнік рэлігіі, культуры і адукацыі») з'яўляецца адносна новым перыядычным выданнем, заснаваным у 2012 г., якое, аднак, мае свае карані ў лацінскай, грэцкай і хрысціянскай традыцыі дзякуючы свайму профілю і падбору супрацоўнікаў, якія ўсведамляюць хрысціянскія карані ў нацыянальных еўрапейскіх культурах. Мэта часопіса – зрабіць даступнымі і распаўсюджанымі вынікі навуковых даследаванняў, якія праводзяцца ў розных універсітэцкіх цэнтрах, галоўным чынам еўрапейскіх, на тэму рэлігійнай хрысціянскай паэзіі ў кантэксце рэлігійным (тэалагічным), культурным (культуралагічным), выхаваўчым (педагагічным), літаратурна-мастацкім (літаратуразнаўчым), моўным (мовазнаўчым), псіхалагічным і філасофскім (антрапалагічным, этычным, эстэтычным).

Аб міжнародным характары часопіса «Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education» сведчыць не толькі шматнацыянальны склад навуковага савета, але і аўтары, якія з'яўляюцца прадстаўнікамі многіх народаў і знаёмяць нас са сваімі каштоўнымі тэкстамі, арыгінальнымі, новымі, важнымі з пункту гледжання пазнання даследаваннямі. Наш навуковы часопіс імкнецца ўвесь час развівацца ў супрацоўніцтве са шматлікімі ўніверсітэцкімі цэнтрамі. Мы скіроўваем увагу на высокі змястоўны і фармальны узровень, на дакладнасць даследчыцкіх працэдур, імкнемся забяспечыць міжпрадметныя сувязі, стараемся зрабіць больш разнастайным змест часопіса, нягледзячы на вузкую тэматычную спецыялізацыю. Мы кіруемся міжнароднай адкрытасцю пры адначасовым захаванні прынцыпу шанавання еўрапейскай ідэі суверэнных дзяржаў, узаемна дапаўняльных, непаўторных нацыянальных культур, еўрапейскай лацінскай і грэчаскай цывілізацый, Еўропы з хрысціянскімі каранямі, з якіх мы вырастаем як нацыянальныя супольнасці дзякуючы таму, што ўжо два тысячагоддзі перадаецца Евангелле, традыцыя і багацейшая спадчына царквы, якая дышае двума лёгкамі – усходнім і заходнім.

Наш часопіс па сутнасці з'яўляецца пастаянным, міжнародным, міжпрадметным, шматтомным, грамадскім, еўрапейскім, незалежным даследчыцкім праектам, прысвечаным рэлігійнай і сакральнай паэзіі. Каштоўнасці, якія прадстаўлены ў «Рэлігійнай і сакральнай паэзіі», рэалізуюць, па-сутнасці, місію аўтараў і рэдактараў. Місія нашага агульнага міжнароднага праекта, які сумесна ствараюць шматлікія навуковыя колы, – гэта аддаць у рукі чытачоў перыядычнае выданне, якое дазваляе карыстацца навуковымі даследчыцкімі адкрыццямі, звязанымі з хрысціянскай рэлігійнай і сакральнай паэзіяй, у еўрапейскім і сусветным маштабе. Да гэтага часу не было навуковага часопісу падобнага тэматычнага профілю (не пазначана ў пераліку міжнародных, у тым ліку еўрапейскіх, часопісаў). Рэдакцыя разам з аўтарамі

жадае запойніць гэтую лакуну, апрацаваць даследчыцкую нішу, своеасаблівую «белую пляму» ў гуманітарных навуках.

Наш часопіс выдаецца галоўным чынам у першаснай электроннай форме, даступнай праз Інтэрнэт (адкрыты доступ), а акрамя таго, у другаснай папяровай форме. Мы маем намер атрымаць высокі статус часопіса не толькі ў межах польскай параметрычнай ацэнкі Міністэрства навукі і вышэйшай адукацыі, але таксама дасягнуць пэўнай пазіцыі ў спісе European Reference Index for Humanities (ERIH).

Канцэпцыя навуковага часопіса, які стаў бы крыніцай ведаў у галіне літаратуразнаўства, культуралогіі, тэалогіі, педагогікі, а таксама роднасных гуманітарных дысцыплін узнікла ў 2010 г. у заснавальніка перыядычнага выдання доктара Марка Марыюша Тыткі, педагога, гісторыка мастацтва з Ягелонскага ўніверсітэта ў Кракаве. Гэтую ідэю падтрымаў прафесар Ягелонскага ўніверсітэта др. хаб. Багуслаў Журакоўскі, літаратуразнавец, педагог і культуралаг, які ўзначаліў Міжнародны навуковы савет. Часопіс «Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education» быў створаны 3 мая 2012 г. у Кракаве. У склад першай рэдакцыйнай калегіі, апрача двух вышэй узгаданых навукоўцаў, на сённяшні дзень уваходзяць наступныя навукоўцы з Польшчы: праф. UKSW др хаб. Войцех Фелікс Кудыба (літаратуразнавец), праф. UJ др хаб. Мацей Ян Урбаноўскі (літаратуразнавец), праф. KUL JPII др хаб. Пётр Юліюш Ярашыньскі (філосаф культуры, прадстаўнік Люблінскай філасофскай школы), праф. UMCS др хаб. Ганна Марта Жукоўска (педагог, гісторык мастацкага выхавання), праф. UŚ др хаб. Уршуля Йоланта Шусыцік (псіхалаг творчасці), с. праф. UPJPII др хаб. Адэлаіда Селепін (сястра, тэалаг, літургіст), святар др хаб. Раман Богач (тэалаг, бібліст), праф. AGH др хаб. Адам Міхал Нодзеньскі (статыстык), др Барбара Крыстына Немец (мовазнаўца, педагог), з Чэшскай Рэспублікі дац. др хаб. Лібор Марцінек (літаратуразнавец), са Славакіі: дац. др хаб. Марыян Андрычык (літаратуразнавец), др Івіца Гайдучакова (літаратуразнавец), з Украіны: праф. др хаб. Святлана Іванаўна Краўчанка (літаратуразнавец), з Рэспублікі Беларусь: дац. др Яўгеній Аркадзевіч Панькоў (літаратуразнавец) і дац. др Вольга Яўгеньеўна Панькова (літаратуразнавец). Мы адкрыты для навуковага рэдакцыйнага супрацоўніцтва, і склад рэдакцыі будзе павялічвацца ў залежнасці ад запатрабаванасці ў перспектыве ў новых спецыялістах (спіс рэдактараў не закрыты).

Стварэнне часопіса было адказам міжнароднай навуковай супольнасці на сучасны крызіс гуманістычнай літаратуры. Дэкларацыя стварэння часопіса сцвярджае, што ён будзе функцыянаваць як міжнароднае навуковае выданне, якое будзе выходзіць штоквартал, змест якога адпавядае (не супярэчыць) вучэнню рымска-каталіцкай царквы. З пачатку існавання гэтага перыядычнага выдання яго профіль з'яўляецца выразна міждысцыплінарным з захаваннем пэўнай раўнавагі паміж філалагічнымі навукамі, педагогікай, псіхалогіяй, культуралогіяй, тэалогіяй і філасофіяй. Пасаду галоўнага рэдактара ў маі 2012 г. атрымаў др Марэк Марыюш Тытко.

Часопіс, хаця і ўзнік у навуковым асяроддзі Кракаўскага ўніверсітэцкага, не звязаны выключна з адным універсітэтам, а з самага пачатку, з моманту стварэння аб'ядноўвае асяроддзі ўстаноў вышэйшай адукацыі многіх еўрапейскіх краін, у гэтым сэнсе ён з'яўляецца сумеснай навуковай працай многіх навукоўцаў, і прадстаўляе вынікі даследаванняў, якія праводзіліся галоўным чынам ў цэнтральна-еўрапейскіх акадэмічных цэнтрах (Цэнтральная Еўропа), ахопліваючы некалькі гуманітарных навуковых дысцыплін. Тэматычны дыяпазон акрэслены ў самой назве часопіса вызначае межы яго профілю

Адначасова з самага пачатку існавання мы стварылі магчымасць выкарыстання прафесійнага інтэрнэт-сэрвісу на некалькіх мовах: польскай, англійскай, рускай, беларускай, чэшскай, славацкай і ўкраінскай (іншыя мовы могуць таксама прысутнічаць ў інтэрнэт-сэрвісе, мы адкрыты на будучае супрацоўніцтва). Прафесійная электронная версія часопіса рэдагуецца такім чынам, каб паасобныя нацыянальныя (моўныя) старонкі інтэрнэт-сэрвісу, якія суадносяцца са зместам перыядычнага выдання, змешчанага ў фармаце pdf (PDF) можна было знайсці і скачаць у любым месцы свету праз Інтэрнэт. <http://www.religious-and-sacred-poetry.info>

Марэк Марыюш Тытко

Рэдактар галоўны

(Translation into Belarussian language:
Eugeniusz Pańkow, Olga Pańkowa,

пераклад на беларускую мову:
Яўгеній Аркадзевіч Панькоў, Вольга Яўгеньеўна Панькова)

Key words:

religious poetry, sacred poetry, literature, culture, education, scholarly periodical, religious literary culture, Slavic philology, Christian culture

Bibliography:

“Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education”. Edited by Marek Mariusz Tytko. Year 1: 2013. Volume 2 (2). April – May – June 2013.